

Mrs. K. Gladun
626 P.A. Blvd.
FORT WILLIAM, ONT.
N. WIN

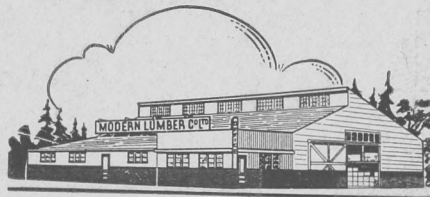
ЖІНОЧИЙ СВІТ

К
В
І
Т
Е
Н
Ь

1950

ЧИСЛО 4.

BUY QUALITY

BUILD QUALITY

MODERN LUMBER Co. Ltd.

MODERN SERVES YOU BETTER

1930 MAIN STREET,

WINNIPEG, MAN.

(CORNER MAIN & LEILA)

THREE BLOCKS SOUTH OF KILDONAN PARK

Phone 57 359 & 57 350

For Prompt Service

IMPERIAL ELECTRIC Co.

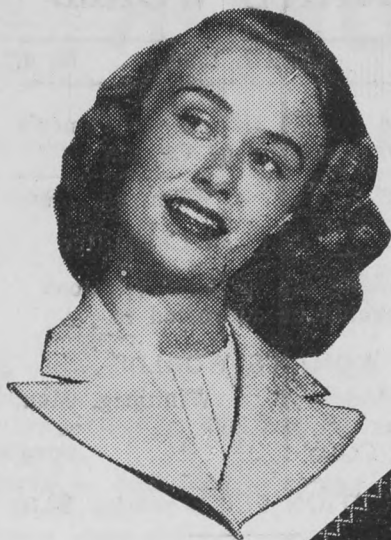
● Electric Wiring & Repairs

● Electric Appliances

- RANGES
- RADIOS
- REFRIGERATORS
- RESIDENTIAL and COMMERCIAL FIXTURES

VISIT OUR STORE AT

515 ELLICE AVE., — Phone 30 006 & 30 934 — WINNIPEG, MAN.

Добрий смак

у фасоні

завжди в моді !

ПАНІ Й ПАННОЧКИ !

Зайдіть до кравця О. ДЕМКОВА, замовте собі убрання, що буде фахово зроблено до Вашої особистої міри, добре допасовано та за найновішою модою пошито.

ВИ НАПЕВНО БУДЕТЕ В НЬОМУ ДОБРЕ ВИГЛЯДАТИ.

УБРАННЯ
ВИКІНЧЕННЯ
О. ДЕМКОВА
МАЮТЬ:

- БІЛЬШЕ — У ВАРТОСТІ СУКНА!
- БІЛЬШЕ — У ВАРТОСТІ СТИЛЮ!
- БІЛЬШЕ — У ВАРТОСТІ ШИТТЯ!

Кравець О. ДЕМКІВ є один із найкращих кравців у Вінніпегу, маючи понад тридцять літ досвіду ручного крою та кравецької роботи.

В НЬОГО НАЙБІЛЬШ ПОПУЛЯРНИЙ У ВІННІПЕГУ ОДЯГ ДО ОСОБИСТОЇ МІРИ.

- ВИБЕРЕТЕ МАТЕРІЮ, ЯКУ ХОЧЕТЕ:
- ВИБЕРЕТЕ СТИЛЬ, ЯКИЙ ХОЧЕТЕ:
- ВИБЕРЕТЕ КОЛІР, ЯКИЙ ХОЧЕТЕ:

із 500 нових британських сукон, які славляться тим, що добре носяться та гарно виглядають.

ЦІНА \$47.75 І ДОРОЖЧЕ

За задоволення ручить.

J. DEMKIW, *Custom Tailor*

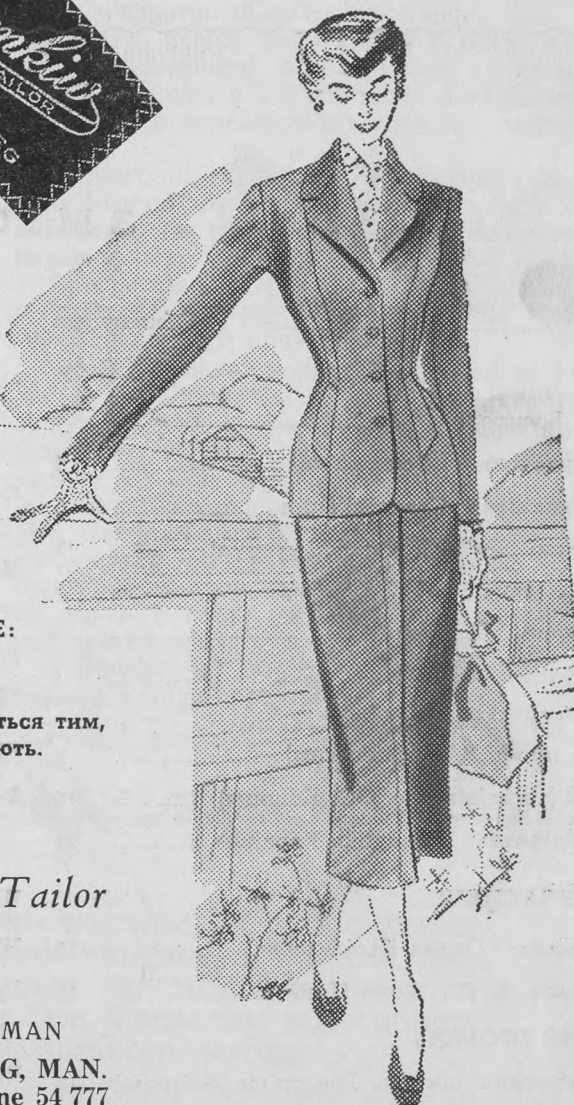
TIP TOP TAILORS

— також репрезентує —

W. R. JOHNSTON і Wm. H. LEISHMAN

814 MAIN STREET
(Cor. Main & Jarvis)

— WINNIPEG, MAN.
Phone 54 777

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК 1. КВІТЕНЬ 1950 Ч. 4.

Видає Організація Українок
Канади ім. Ольги Басарабової.

Редагує редакційна колегія.
Всю кореспонденцію й передплати
висилати на адресу:

"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.

ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА — \$.25

ПЕРЕДПЛАТА НА РІК — \$2.50

Редакційна колегія застерігає собі
право скорочувати рукописи. Руко-
писи не звертаються.

Друком "Нового Шляху"
209 Джервіс Аве., Вінніпег, Ман.

WOMAN'S WORLD

VOL. I. APRIL 1950. № 4.

Published by the Ukrainian Women's
Organization of Canada

Box 3093, Winnipeg, Man.

Edited by Editorial Committee

Correspondence and subscriptions
should be addressed to

"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.

SINGLE COPY 25c.

SUBSCRIPTION PRICE yearly \$2.50

Printed by the New Pathway,
209 Jarvis Ave., Winnipeg, Man.

З М І С Т :

Зміст	Обкладинка	Стор.		
Христос Воскрес!		3	Юліан Тарнович Малий плугатар	16
Уляна Кравченко: Воскресіння		4	Весна	17
Євген Маланюк: Євангелія піль		5	Кому трудніше працювати	17
Юрій Клен: Крізь Великодні минулі		5	Ю. Ш.: При крашанці	18
An Easter Custom That's Older Than Easter		6	Олександра Бризгун: Дещо про руханку й жінок	19
Honore Ewach: Ukrainian Easter		7	Леона: Корисна й дешева пожива	20
Ukrainian Easter Eggs		8	Жарти	20
Писанки і їх походження (За проф. Щербаківським)		9	Е. Стахова: Для охорони й безпеки	21
Веснянки (з архівів проф. О. Кошиця)		10	Манфред Кибер: "Чичирк"	22
Леонід Полтава: Великдень України		11	ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОУК	23
НАШІ СУЧАСНИЦІ			І. С.: Як буде виглядати жінка весною 1950 р.	26
Н. Синявська: Олена Кисілевська		12	А тепер найголовніше — Ваш капелюх	27
Л. Сеницька, В. А.: Рома Прийма		13	КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ	28
ВЕСНЯНИЙ ПРОМІНЬ			ПИТАЙТЕ НАС!	29
Великодня ніч (за Григорієм Квіткою)		15	Догляд за футрами	29
М. Колодяжинська: Христос Воскрес		16	"Авто-пригоди"	29
Гарілки		16	Чи Ви знаєте, як...	30
			З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ	30
			Пресовий фонд "Жіночого Світу"	30

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Свято Христового Воскресіння, — це свято перемоги добра над злом, перемоги Святої Христової Правди над насильством і несправедливістю.

Це свято — перемоги духа над матерією, віри над безвір'ям.

Це свята християнської любови й всепрощення, свято нашої духової обнови й очищення.

І тому ми зустрічаємо це свято з особливим духовим піднесенням. У ці дні, ми наново переходимо в нашої уяві весь тернистий шлях Сина Божого, Його муки й смерть на хресті за всіх нас, чудо Його Воскресіння та весь ідейний зміст цілого Христового життя й науки.

Свято Воскресіння Христового є для нас святом нашого духового очищення й оновлення. І коли ми оглядаємося на наш пройдений шлях, вкритий помилками, не зневір'я і розпач огортають нас, а надія та віра в можливість виправити свої недоліки, зачерпнувши нових сил в цьому внутрішньому процесі оновлення.

У ці дні світлої радості та взаємного прощення, коли наше духове ество очищується Його невинно пролитою кров'ю, — пригадаймо собі наш найбільший християнський обов'язок та перевіримо, як ми застосовуємо його в нашому щоденному житті.

В цих кількох словах Христа вложено весь зміст цілої Його науки: "люби ближнього свого, як самого себе." І жінка-християнка, що має своїм призначенням, будучи матер'ю, дружиною, сестрою — полегшувати терпін-

ня й болі, злагіднювати ворожнечу й ненависть, підтримувати на душі тих, що заломлюються, — завжди й в усіх своїх думках і вчинках буде керуватися цими словами.

Жінка, виходячи за межі своєї родини, жінка — громадська робітниця, вихователька молодого покоління, творець різних інших культурних цінностей, — несе не меншу відповідальність за виконання цього найголовнішого християнського обов'язку. Бо доля спільноти, навіть доля цілого народу, у великій мірі залежить від відданої і жертвенної праці тих, хто в тій чи іншій мірі спричинюється до створення його кращого майбутнього.

Сьогодні український нарід терпить духові й фізичні знущання, переходить свій хрестний шлях. На нашої землі панує Антихрист, з надлюдською жорстокістю винищує все живе й прогресивне, тероризує всяку вільну нештамповану думку, безкарно топче звичайні людські права й почуття.

Але й у цих умовах нечуваного в історії людства терору, не гасне іскра героїчного спротиву. Все ж і через залізну заслону пробиваються звістки про боротьбу українського народу з своїм насильником.

Нехай же наш нарід-мученик, у ці Великі Дні Воскресіння Христового, оновиться духом, нехай почерпне свіжих сил до дальшої боротьби за своє визволення, нехай сповниться вірою в свою перемогу, перемогу правди над злом і насильством.

Віriamo, як воскрес Христос, воскресне Правда і Воля українського народу.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У ЦЕ РАДІСНЕ СВЯТО ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО СКЛАДАЄМО СВОЇ НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ ВСІМ НАШИМ ЧИТАЧКАМ І ЧИТАЧАМ, ПРИХИЛЬНИЦЯМ І ПРИХИЛЬНИКАМ, УСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ЖІНОЦТВУ, РОЗСІЯНОМУ ДОЛЕЮ ПО ШИРОКОМУ СВІТІ, Й ВСІМ ТИМ, КОМУ ДОРОГА Й БЛИЗЬКА СПРАВА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ
ТА РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛУ "ЖІНОЧИЙ СВІТ".

ВОСКРЕСІННЯ

В ЦЕЙ ДЕНЬ, В ЦЕЙ ТРЕТІЙ ДЕНЬ
І ГОЛУБІНЬ НЕБЕС,
І ЯРА ЗЕЛЕНЬ ТРАВ,
І ВІЛА ВІТОЧКА ВИШЕНЬ —
ВСЕ КАЖЕ НАМ:

ВОСКРЕСІ ВОСКРЕСІ!
В ЦЕЙ ДЕНЬ, В ЦЕЙ ТРЕТІЙ ДЕНЬ
І ПРАВДА І ЛЮБОВ
ПЕРЕМОГЛИ БРЕХНЮ І ЛЮТУ ЗЛОВУ
І ВСТАВ

ІСУС ХРИСТОС
У СЛАВІ

З ГРОБУ!
У ХРАМІ З ВЛИСКІВ І БЛАКИТУ
ЗНИМАЄТЬСЯ ВІТОК ЗЕЛЕНА ХОРУТОВ!
НА СТЕВЛИНАХ

ЗАВЛИСЛО СРІБЛО РОС
І КВІТИ ВІЛІ, ЯК АЛМАЗ
СХИЛИЛИСЬ ПЕРЕД БОЖИМ СИНОМ
І ГОМОНЯТЬ: ВОСКРЕС ХРИСТОС!
ПРИНИЖЕНІ, НЕЩАСНІ,
РАДІЙМО ВРАЗ!

ХАЙ ЩЕЗНЕ ТУГА...
БЕРІМ СЬОГОДНІ ШАТИ ЯСНІ
І КРАШАНКИ ЧЕРВОНІ
У ДОЛОНІ,
І СТРЧАЙМО ДРУГА,
ВІТАЙМО ВРАТА:

ВОСКРЕСЛА ПРАВДА НА ХРЕСТІ
[РОЗП'ЯТА...

ХОЧ БАЧИМО СВІЙ ШЛЯХ
У ТЕРНАХ,
АЛЕ МИ ЗНАЄМО, ПО ДНЯХ
[СТРАЖДАНЬ ГОЛГОТИ —
ЙДЕ ВОСКРЕСІННЯ ДЕНЬ!
МИ СМІЛО СТАВИМО ЖИТТЮ ЧОЛО —
ДЛЯ НАС У СРІБНІ ДЗВОНІ
ДЗВОНІТЬ ДЖЕРЕЛО.
ДЛЯ НАС ЛУНАЄ ВЕЛИКОДНІЙ ДЗВІН:
— ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес! Цей радісний, християнський привіт, пересилає провід Світової Федерації Українських Жіночих Організацій своїм Центральним, всьому українському організованому жіноцтву та всім щирим віруючим українцям де б вони не жили, розкинуті лихомо долею по широкому світі!

Христос Воскрес! кличемо понад залізні, створені нашим ворогом заслони, до наших страждаючих у большевицькій неволі сестер та братів, на політій кровію мучеників Рідній Землі!

Словами "Христос Воскрес!", вітаємо наших неустрашимих Борців УПА, які серед віч-

них небезпек боряться за волю України, за волю всіх поневолених темними силами народів!

Українським старовинним звичаєм, при свяченому яйці, пересилаємо всім, в кому б'ється українське серце наші побажання: діждати щасливих часів, коли Правда побідить лож, Світло розвіє тьму й нещастя, воля, справедливність, мир й Христова наука свobodно й побідно запанують в цілому широкому світі!

За провід СФУЖО:

Олена Кисілевська, голова.

О. Лотоцька, Е. Ситник, Л. Івченко, місто гол.

ЄВАНГЕЛІЯ ПІЛЬ

ВСЕ ЗДАВАЛОСЬ, ЩО ТАМ, ЗА СЕЛОМ,
ПІД ГОРБОМ, БІЛЯ ТОГО ХРЕСТА,
ЛЕГКИЙ ВІТЕР ТОРКНЕТЬСЯ КРИЛОМ
І МИ РАПТОМ ПОБАЧИМ ХРИСТА.

ТЕПЛИЙ ДЕНЬ КЛИКАВ ДАЛЕЧЧЮ ПІЛЬ,
МРІЯВ ОБРІЙ В ГАРЯЧІЙ ІМЛІ —
І ЯКИЙСЬ НЕРОЗГАДАНИЙ БІЛЬ
ПОЧУВАВСЯ В ЗІТХАННЯХ ЗЕМЛІ.

ТАК, ЯК ЗАВШЕ, ШУМІЛИ ЖИТА,
КОЛИВАЛИСЬ КОЛОССЯМ ВАЖКИМ.
МИ САМОТНЬО ДІЙШЛИ ДО ХРЕСТА,
НЕ ЗУСТРІВИСЬ З НІКИМ.

АЛЕ ТАМ, ДЕ НАД МОРЕМ ЛАНІВ
РОЗІЙШЛАСЬ ЛАЗУРЕВА БЛАКИТЬ,
ЙОГО БІЛИЙ ХИТОН ПРОЯСНІВ
І РОЗТАНУВ НАД ОБРІЄМ ВМИТЬ.

ЮРІЙ КЛЕН

КРІЗЬ ВЕЛИКОДНІ МИНУЛІ...

УРИВОК

Рік 1922. Великодня ніч у Києві. О, яка ж то ніч! Який галас, яка ілюмінація! Проектори прорізують темряву й вихоплюють з неї світлі плями... Мов карнавальний похід вулицями пересувається антирелігійна демонстрація. Авта з дівчатами й хлопцями. Маски, бороди, блазні. Хтось перевдягнений за попа, з сивою бородою аж по пояс, кропить водою направо й наліво; крики, ракети злітають у повітря й розриваються з гучним лускотом. Всі вулиці захрясли людом, ледве можна ними пересуватися. Я все спостерігаю з Софійського майдану, де гамір доходить до своєї найвищої точки... Он і жінку везуть перевдягнену за Матір Божу, а вколо неї танцює якийсь гурт у блазеньких одягах...

Протискаюсь на цвинтар Софійського Собору й зразу немов би потрапляю в інший світ. Людей, що моляться і в церкві і надворі, багато. Не дивлячись на гармидер на площі, на ракети, що злітають у небо, — тут за високим муром, панує тиша. Хвиля того галасу немов би розбивається об камінну твердиню і безсило опадає назад. Навіть ні одна з ракет якимсь чудом не падає в юрбу тих, що зійшлись на молитву. Мені аж дивно, що той мур так може ізолювати від хаосу. О, як добре часом буває — відокремити себе муром від того сві-

ту, де запанували чорти й блазні, щоб у тихій самотині душі своєї відчутти Бога...

І ще один великодній спогад. Не пам'ятаю вже який рік. З нагоди свята влаштовано антирелігійний виступ. Театральна зала повна народу. Запрошено на диспут і митрополита. Виступають найвидатніші промовці антирелігійної пропаганди, які проречисто й логічно намагаються довести, що Христос ніколи не існував, що віра є забобон. Люди мовчки і уважно слухають. Останнім мав би слово сказати митрополит, але лишається 10 хвилин до закриття зборів. Голова йому пропонує: "Можете зрезигнувати зі свого слова, бо лишається щось із хвилин п'ять — однаково нічого не встигнете сказати."

— "Ні, відповідає той, "мені вистачить пів хвилини".

Митрополит сходить на трибуну, обводить очима залу і кидає урочисто й коротко:

"Христос воскрес!"

"Воістину воскрес!" майже одноголосно відповідає натовп.

"Більше мені нічого не треба!"

З цими словами він лишає трибуну.

AN EASTER CUSTOM THAT'S OLDER THAN EASTER

With the coming of Easter, peoples in various parts of the world will be coloring eggs in preparation for the Resurrection of Christ on Easter Sunday. This custom is probably as old as civilization itself. The earliest records yet discovered deal with the dyeing of eggs as an already established custom. True, it was clearly a pagan rite in its earliest form. The ancient peoples — Egyptians, Persians, Assyrians, Greeks, Romans, Gauls, Goths, and Norse all dyed eggs during the annual celebrations of the coming of spring and the renewal of the earth's fertility — and to them the symbol of fertility was the egg. The founders of the Christian church adopted this springtime custom of coloring eggs to symbolize the Resurrection and the red coloring as symbolic of the life force in nature to denote the blood Christ shed on the Cross.

Today children find ready preparations to dye their lovely Easter eggs. Long ago, people boiled eggs with various roots, herbs, berries, flowers that gave them colors of the rainbow.

In many European countries, especially in Ukraine, Easter egg decoration is a highly de-

veloped folk art. Women spend days in ornamenting hard-cooked eggs with complex, brilliantly colored floral and geometric designs believed to be the same as those the ancient Persians used for the purpose.

In England during the reign of Edward I (1272 — 1367, it was the custom to stain eggs and to distribute them on Easter to the members of the Royal Household.

In France, England, Germany we learn that many games involving Easter eggs were popular. Just like in Ukraine, the custom of opponents knocking Easter eggs together to see who is the stronger, was common in other lands too.

A curious Easter game of children rolling Easter eggs at the White House in United States can be traced to the old European customs. Exchanging Easter eggs, too, always was great fun. But perhaps the most interesting Easter egg sport is the one of the Ukraine, where friends (both men and women) kiss and exchange their Easter eggs — while celebrating the Easter games around the Church Yard.

UKRAINIAN EASTER

By Honore Ewach

Easter reminds us of the awakening of life, of the triumph of that what is everlasting over the temporal aspect of life. That is why the Ukrainians celebrate three days of their Easter as a festival of song and rejoicing.

After the Easter food is blessed at the church and the choir sings "Christ is risen" Ukrainians start greeting each other with Easter kisses and hasten home. At home they taste first of all of the Easter egg which is to them a symbol of the everlasting power of life.

Ukrainians are artists by nature. Their love for beauty one can see in their nicely embroidered clothes, in their folk songs, in their beautifully decorated houses, and even by taking a look at their Easter eggs, daintily decorated with all kinds of designs.

The other main items on the Ukrainian Easter menu are: paska — the Easter bread, babka — the Easter cake, roasted sausage, a stuffed young lamb or pig, several kinds of roasted meats, and cottage cheese.

After the Easter dinner the whole family goes to the play grounds near the church, the elder people to chat and look at the Easter games of the girls. The young men are not very active on the Easter Sunday. They prefer to sit and watch the girls playing and singing. Easter in Ukraine could be called a Girls' Festival, as girls play games and sing for three days from morning till night. The girls play at such games

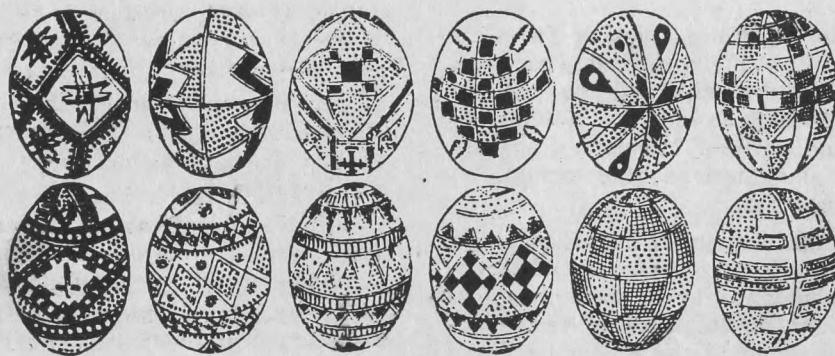
as Bilodanchik (a Blondie Boy game), Vorotar (the Gatekeeper), reminding one of the ancient war times, Zhuchok (the Lady - Bird game), Kostrib (Triumph over the death of the ancient pagan god of Death), Hrushechka (the Little Pear-tree game), Ohirochki (a game that imitates the growth of the cucumbers in the garden), and many others. Each game has an appropriate choice of songs.

Early on Easter Monday there is much merriment and hilarity in a Ukrainian village. Young men and boys are doing their best to sprinkle girls with water, as if they were beautiful flowers in need of water. Of course, the girls do not stand meekly and wait to be sprinkled with water. They do their best to repay the boys in the same coin. After the merry rumpus is over the girls thank the young men and boys for coming over and sprinkling them with water, as they are flattered to be regarded as beautiful flowers. They present painted Easter eggs to the young gallants.

Later in the day the young men and boys play their own games. Easter hilarity continues into Easter Tuesday. Easter songs in Ukraine are noted for their merry and lively tunes. In many respects Ukrainian Easter reminds one of the merry May-day in England.

Cristos voskres — Christ is risen!

Voistynu voskres — Verily He is risen!

Читайте та передплачуйте "Жіночий Світ"

UKRAINIAN EASTER EGGS

Nobody knows the exact origin of Easter eggs. It is known, however, that the ancient Persians colored eggs and sent them to friends; the eggs being symbols of new life. This is as far back as colored eggs have been traced.

Before the Christian era, the primitive peoples, celebrating their pagan spring festivals, also used eggs as symbols of new life.

The egg became still a truer symbol of the promise of eternal life through Christ's resurrection when the Christian observance of Easter became adapted to the ancient spring festivals. Thus the coloring of eggs by Slavic peoples reached a high peak in the early days of Christianity, and the Ukrainians attained unrivaled perfection.

Ukrainian Easter eggs are amazing for their wide variety of design, their intricate patterns, the perfection of craftsmanship, and the brilliant combination of colors. Each one is individually worked out and done entirely freehand. Eggs are ideal for creative imaginations; the results always surprising the artist.

The oldest ornamentation of the Easter egg is characterized by geometric figures, which are still found to predominate in certain provinces in Ukraine. The light pointed star is very common in Ukrainian art, and in the Easter eggs you will often see the cross representing the crucifixion and even the Ukrainian Orthodox cross. Many details have symbolic significance. Some artists will introduce a floral element, or it may be an all-over flower design. Some will use the bird, deer, horse, and even the fish. Others will work in an implement, a fork, or a rake. Still others will follow an abstract theme or maybe go modern.

Practically each county and certainly each of the provinces and geographical regions of the country has its own strikingly different designs and color combinations. Thus, it is easy to see why the designs of the Easter eggs of the highlands of the Carpathian regions are entirely different from those of the lowland valleys only a short distance away.

The whole Ukraine and its people are known for their appreciation of beauty as expressed by the intricate designs of Easter eggs, colorful national costumes, sonorous songs, and carefree dances.

On Easter day two persons tap their eggs together until one breaks. The winner gets to eat his opponent's egg.

According to another interesting custom, a girl is supposed to give her very best boy friend several of her choicest eggs, but if she fails to do this, on the following Monday, he may duck her in the water — a stream, lake, or tub.

According to tradition, baskets of decorated goodies — baked breads, cookies, meats, and hard-boiled eggs — are taken to Church on Easter Sunday early morning where, in a ceremony on the lawn, they are blessed by the priest and then exchanged among friends with the greeting "Christ is risen!" and "Indeed, He is risen".

There are several ways employed in making Ukrainian Easter eggs. There is the freehand spattering of the designs, using various colors. Another way is to scratch the designs with a sharp knife on eggs that have been dipped in one color.

The most common process is the one employed in batik work which consists of delineation of the skeleton design by applying melted beeswax with a special "writer" which consists of a fine hollow tube attached to the end of a wooden stick. When the framework of the design is finished, the egg is dipped in a light-colored dye, such as yellow. Now the entire egg is yellow except for the area under the wax, which remains white. The part that is to remain yellow in its final stage is now covered with melted wax, and it is then dipped into a darker dye.

This process is repeated until the design is completely developed.

Then, by gently heating the egg in the oven, the wax melts and is wiped off with a cloth and one beholds the freehand tracing and striking coloration.

Either fresh or hardboiled or blown eggs may be used. Fresh eggs are best, however, since the albumen in the white sticks to the shell as it dries, thus making the shell stronger. The blown egg, on the other hand is too thin and fragile to last long. Both fresh and hard-boiled eggs will eventually dry out by being kept in a normally warm place.

The modern age is by no means changing the designs into simpler patterns. On the contrary, the younger generation take pride in outdoing their elders in the intricacies of the work.

ПИСАНКИ

і їх походження

Писанки, які походять з давніх часів, мають глибокий символічний зміст. Намальовані на них знаки (орнаменти), символізують собою сонце, що у всіх народів означає життєдайну силу.

Великдень є святом перемоги сонця, перемоги життя, а великодні обряди просякнуті радістю життя. У нас свято Великодня зберегло свою стару поганську назву Великдень (Великий день), що повністю характеризує зміст самого свята. Інші славянські народи переважно вживають жидівську назву "пасха".

Усі великодні обряди у нас в Україні тісно зв'язані з хліборобськими традиціями (святять паски з пшениці, та інші продукти хліборобства). Однією з характерних рис українського Великодня є широке вживання писанок.

Писанка складається з двох окремих, але споріднених частин:

1. Саме яйце, що означає джерело сонячної сили, зародок життя.

2. Намальовані на яйці знаки-орнаменти, що символізують собою сонце та життя.

Майже у всіх народів, як старовинних, так і новітніх, розповсюджені оповідання про яйце, як про джерело життя або навіть джерело всесвіту.

Малювання писанок вже само по собі являється до певної міри обрядом. Починалося воно у Чистий Четвер. Писанки вважалися свяченими ще раніше, ніж були посвячені у церкві, очевидно тому, що на них нанесені певні знаки. Ці писанкові знаки в очах народу самі мусіли мати святість. В нашому народі ще до недавня був звичай умиватися на Великдень водою, у яку вложено писанку або крашанку. Лице, вмите такою водою, по гадці наших

прадідів, буде кругле й гладеньке як яйце, червоне й здорове як крашанка. Вважалося, що писанки також мають вплив на здоров'я людини, охороняють її від усяких хвороб.

Різниця між писанкою й крашанкою: крашанкою називається яйце однобарвно помальоване, без жодних орнаментів. Писанкою ж називається яйце орнаментоване різнобарвними оздобами-взорами. Крашанка завжди була варена або печена, щоб нею можна було розговітися й взагалі їсти. Писанка навпаки, ніколи не бувала печена або варена й нею ніколи не гралися ні в "битка", ні в "котка", (традиційні великодні гри з яйцями, коли випробовують чия крашанка є міцніша).

Причина цього полягала в тому, що "не годиться" розбивати образи-символи сонця, намальовані на писанці. Писанку не варили, щоб не знищити у ній життєдайну силу, бо в ній то й полягає значення писанки. Принести писанку в жертву (як це робилося за поганських часів), не можна, бо це означало би принести в жертву саму життєдайну силу природи. Крашанка вже заздалегідь призначена в жертву (зварена) і нею розговляються обов'язково, вона власне, відповідає жидівському пасхальному ягняті.

Можна думати, що в Україні в давнину розговіни крашанкою грали в містеріях (грах) на честь бога Сонця таку саму роль, як Св. Причастя в християнстві. Писанка в тих містеріях могла служити символом воскресшого бога Сонця. Покрита його знаками, вона мала в очах тогочасних людей, добродійну, і навіть, може, чудодійну силу.

Основних типів писанкових орнаментів існує три:

(Закінчення на стор. 25)

Членки Відділу ОУК в Содбурі, Онт., підчас писання писанок. Сидять зліва до права: М. Юськів, М. Шилук, інструкторки — Т. Марунчак і Т. Підзамецька, Г. Шульга; стоять: А. Майчас, С. Стафірна, О. Марунчак.

ВЕСНЯНКИ

А вже весна, а вже красна,
Із стріх вода капле...

Із перших днів весни розпочинався для наших предків (ще за дохристиянських часів), період весняних обрядів та пісень, що були невід'ємною частиною цих обрядів. В цих весняних обрядах показувалося наближення весни, накликалися щастя й добробут та відвертали-ся злі сили, що могли пошкодити людині. Весняні обряди величали бога Сонця "Сварога" та творчі сили природи, які він розбуджує своїм промінням.

Поруч із тим, у цих весняних обрядах і піснях-веснянках знаходяться обов'язково й мотиви любовного парування між людьми, мотиви особистого щастя, що знаходиться в щасливому подружжі та в будіванні родинного гнізда.

Майже в кожній веснянці — обидва ці мотиви звучать одноразово, або поруч, а іноді навіть змішуються в загадкових та фантастичних картинах. Велика давність веснянок проявляється в цьому ототожнюванні людських постатей з образами природи. Мертва природа оживає, рослини та тварини набувають людських ознак: шум і туман виступають у вигляді людських постатей, трава-мурава говорить...

Окрім того, рослини й тварини, дуже часто, виводяться у веснянках як символи людських почувань, — напр. зайчик, — символ дівочої соромливості, або як символ людських прикмет: сокіл — мужність, перепілка — домовитість, і т. п.

Але від цього романтичного символізування й змішування — ототожнювання образів, нічого не програла, коли не виграла поетична сторона пісні. У веснянках, поруч із первісним, старовинним текстом, знаходимо напластуння й новіших часів. І ці новіші тексти вплітаються в давні разом створюючи прекрасну гармонію образів. Ще до недавніх часів веснянки співалися й відігравалися в селах на Україні.

Наводимо декілька прикладів веснянок:

ТУМАН

Туман таночок виводить
Що виведе тай стане,
На дівочок погляне
Чи всі дівки у танку.
Усі дівки у танку,
Тільки рожі немає.

Мати рожу чесала,
А чешучи навчала,
Не ставай край тумана,
Туман ручку стискає,
Золот перстень здійсмає,
На мизинний надіває.

Ось ця картина:

Туман здійме з землі зимову одежу. Під теплом соняшного проміння веселі весняні потоки води з шумом ринуть в річки. Зазеленіла трава, вишні й черешні вкрилися білим цвітом. Під подихом теплого вітру всі квітки — пішли в танок — хоровод, мов дівчата, а перед у всьому веде туман, — теплий подих весняної землі. Він веде танець і на кожному крузі стає й оглядає квіток-дівчаток: чи всі вони у таночку. Усі квітки у таночку, тільки нема квітки-рожі. А мати чеше, розчісує рожу та навчає її, щоб не ставала в таночку край туману, бо він ручку стискає й надіває шлюбний перстень.

ЯГІЛКА

Ягілка-Ягіл, Ягілочка,
Ягілова дочка,
Устала ранесенько,
Вмилася білесенько.
Умий біле личко,
Пригладь головоньку,
Узуй сап'ян буті
Шевської роботи.
Одна пара нова,
Другая шкаповая,
А третя кізловая,
Сама чорнобровая.
А я шевчика люблю,
Я за шевчика піду.

Молода Ягілочка вбирається у найкращі убори та йде до річки, де дівочки грають і там вибирає собі пару.

Або:

Ш У М (бог лісів)

А, ну, дівки, нумо, в зеленого шума,
А в нашого шума зелена шуба,
Шум ходить по діброві,
А шумиха рибу ловить.
Що зловила, те й пропила,
Дочці сукні не купила.
Зажди, доню, до сучоти

Куплю тобі червоні чоботи.
Червону плachtу,
Зелену запаску,
Люби мене, козаченьку,
Коли твоя ласка.

Усі ці веснянки не тільки співалися, але і відогравалися. Ці пісні-гри свідчать про якийсь давній, забутий ритуал, що на довгому історичному шляху загубив свій релігійний зміст, втратив у подробицях, але загальний настрій живе в цих веселих, радісних мелодіях. Весняні танки, — це є переважно хоровод, коли всі беруться за руки й створюють коло чи ланцюг, чи дві протистоячі лави. Рухи поважні або швидкі, згідно з змістом веснянки. Веснянки співаються завжди гуртом, хоч не завжди на багато голосів.

Поруч із стародавністю, треба відзначити й популярність цих пісень, що говорить про їхнє колишнє значення в релігійному житті й світогляді наших предків. Навіть в наші часи, в народньому ставленні до веснянок, помічається якась тепла ніжність і це слово вимовляється з таким виразом як слово "любов" або "молодість".

І в нашому сучасному розумінні веснянки залишаються прекрасними зразками нашої народної творчості, що величають свято радості пробудження творчих і любовних сил в природі й людині.

З архівів проф. О. Кошиця.

ЛЕОНІД ПОЛТАВА

ВЕЛИКДЕНЬ УКРАЇНИ

ЗЕМЛЯ ПРОРОСТАЄ. ДАРМА ЩО КОПИТА
ЇІ ПЕРЕКРАЯЛИ ЗАМІСТЬ ПЛУГІВ, —
ВОНА ВЖЕ ПІДНОСИТЬ ПАЛАЮЧІ КВІТИ
НА СВІТЛИХ ДОЛОНЯХ ЛУГІВ.
І ЧУЄТЬСЯ РАДІСТЬ В ПІДЗЕМНИХ ДЖЕРЕ-
[ЛАХ,
І ЩАСТЯ ЗРОСТАННЯ — У КОЖНІМ
[СТЕБЛІ,
І ДУХ ВОСКРЕСІННЯ ШУГАЄ ПО СЕЛАХ,
ПО КУЗНЯХ І ШТОЛЬНЯХ МОЄІ ЗЕМЛІ.
ХАЙ ДЗВОНИ МОВЧАТЬ. ХАЙ ЩЕ РУКИ
[ВОРОЖІ
ІЗ ДЗВОНІВ ГАРМАТИ КУЮТЬ ДЛЯ
[МОСКВИ, —
ТА ХТО ЗУПИНИТИ ГАРМАТАМИ ЗМОЖЕ
ПРОСТЕ ПРОРОСТАННЯ ПРОСТОЇ ТРАВИ?
ПРО ВОЛЮ СПІВАЮТЬ НЕВІЛЬНИКАМ
[ПТИЦІ,
ПРО ВОЛЮ ГУДУТЬ НАД ПОЛЯМИ ДРОТИ,
І ЗАМІСТЬ ЧЕРВОНИХ ЗІРОК — НА
[КАПЛИЦЯХ
СПАЛАХКУЮТЬ НІЧЧЮ ПРОРОЧІ ХРЕСТИ!
Я БАЧУ КРАСУ ВЕСНЯНОГО ПОХОДУ,
Я БАЧУ У КОЖНІМ, НАЙМЕНШІМ СТЕБЛІ —
ВЕЛИКДЕНЬ МОЙОГО НАРОДУ,
ВЕЛИКДЕНЬ МОЄІ ЗЕМЛІ!

НАШІ СУ

ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА

Олена Кисілевська належить до тих небагатьох жінок, що від юнацьких років і до поважного віку, непохитно йдуть своїм вибраним шляхом. Життєвий шлях Олени Кисілевської, — це віддана робота серед свого народу, серед жіноцтва, серед молоді.

Походячи з інтелігентної священичої родини, вона виросла в атмосфері високої моральності, розуміння особистих і громадських обов'язків. Молодою дівчиною Олена Кисілевська (вроджена Сіменович) вступає до Жіночої Організації Наталії Кобилянської й від того часу й нині стоїть на чолі українського жіночого руху. Одружилася Олена Кисілевська дуже молодою й скоро стала зразковою матір'ю своїх дітей.

“І як — каже вона про себе — в своєму часі глибоко в душу запустила коріння ідея жіночої емансипації, як полонило душу бажання праці для народу, так прийшла третя проблема життя, дуже тяжка для молодої, невідготованої до того людини (мені було 18 літ, коли я вперше стала матір'ю), проблема розуміння душі дитини, виховання її так, щоб вона ні для батька, ні для народу в ніяких обставинах не пропала.”

І Олена Кисілевська має право писати про себе пізніше: “коли я є на щось горда в сво-

йому житті, то на оцю мою працю матері-виховательки.”

Ми ж від себе можемо ще додати, що Олена Кисілевська має право бути гордою й за ту громадську, народню працю, яку вона провадила протягом цілого свого життя.

Олена Кисілевська була на багатьох відповідальних постах: сенаторка до польського сенату (від 1930 р. й до окупації Польщі німцями), довголітня (коло 20-ти років) редакторка популярного жіночого журналу “Жіноча Доля”, письменниця й журналістка, організаторка й ідеолог жіночих організацій в Галичині. Треба дивуватися енергії та самовідданості Олени Кисілевської, що не зниючи втоми об'їжджала всі глухі закутки краю, від села до села, скрізь вносячи з собою бадьорість і веселість.

“Нарід вас жде! то ж щиро, весело ввійдіть в круг народу!” закликала вона молодь, сама будучи втіленням молодечого ентузіазму.

У великій мірі спричинилася вона до піднесення загальної культури західньо-українських теренів. Люди по селах, а зокрема жінки, бралися за роботу: засновували читальні, кооперативи, рідну школу, дитячі садки.

(Закінчення на стор. 14.)

ЧАСНИЦІ

РОМА ПРИЙМА

Багато з нас бачило Рому Прийму на сцені. Багато з нас подивляло її високого рівня танкове мистецтво. Однак скільки впертої праці над собою треба було, щоб досягнути цього. Хочемо ближче познайомити наших читачок з деякими датами з її життя. Хоча вона ще дуже молода, але як артистка, вже багато досягнула й займає поважне місце серед мистців-танцюристів. Рома вихована в атмосфері мистецької культури (її мати Іванна Шмериківська-Прийма відома співачка-піаністка). Почавши від п'ятого року свого життя, Рома повністю присвятила себе студіям танку. На чотирнадцятому році життя, бачимо її вже на сцені Львівського Оперного Театру, а на шістнадцятому році, Рома стає вже солісткою. Ось що пишуть про неї львівські критики: "...ця молоденька артистка завоювала собі відразу симпатію глядачів і повне признание знавців. Вона не тільки опанувала техніку свого мистецтва, але танцює з такою природною легкістю, що забувається, що це все вичене. Струнка постає з повними грацією рухами й вродженим темпераментом надовго залишиться в пам'яті кожного, хто бачив її чи в балеті "Дон Кіхот" чи в рапсодії Ліста, в операх "Кармен", "Травіята" чи в інших креаціях.

Воєнні події перекидають Рому до Австрії. Вона виступає у Відні та в інших більших містах Австрії. Із ансамблем славних австрійських фільмових акторів виступає також у виставах для американських жовнів. Але успіхи ці не дають їй ще повного задоволення, вона знає, що ще треба багато над собою працювати, стреміти до удосконалення себе як танцюристки, а крім того набувати освіту не тільки музичну, а й загальну. Рома здає в українській реальній гімназії в Зальцбурзі матуру як приватистка й вступає у Відні до Музичної Академії на танковий відділ.

В дуже тяжких обставинах, але з вогненным запалом до свого мистецтва Рома вчиться й досягає з відзначенням диплом Державної Академії Мистецтва. Великий вплив на дальше оформлення її мистецького "я" мав Гаральд Кройцберг, найбільший артист виразового танку. Після студій в нього Рома дістає ангажемент як прима-балерина краевого театру міста Інсбрук.

Два дні по її виїзді з Європи до Канади надійшов для неї ангажемент на прима-балерину до славного театру "San Carlo" в Неаполі.

(Закінчення на стор. 14.)

ОЛЕНА КИСІЛЕВСЬКА

(Закінчення із стор. 12.)

Особливу увагу звертає Олена Кисілевська на виховання й фахову освіту молоді, на запровадження таких культурно-національних свят, як свято Т. Шевченка, І. Франка, "Свято Матері", і т. д.

В загальному розвитку культури й національної свідомості велику роль відіграв відомий часопис "Жіноча Доля". Олена Кисілевська не тільки була його редакторкою, вона було його душею, наповнювала його своїм ідейним змістом, з його сторінок промовляла до своїх землячок і земляків: "Не шукайте заробітку по висохлих джерелах, а оглядайтеся, чого від вас жадає нова хвиля, йдіть їй на зустріч. У розумної людини праця повинна дати не лише хліб, а й почуття, що вона живе корисним членом свого суспільства. Тільки така праця не заб'є в вас духа, не підірве зв'язків з народом, не зробить вас сухою, непотрібною для живого пня галузкою."

З літературних праць Олени Кисілевської знані: "Великоднє Свято", "Зимові Вечори", "Діти на сонці", "В зеленій Буковині", численні описи подорожів, і т. д.

Олена Кисілевська об'їхала всі західно-українські терени в справах організації жіноцтва. Побувала також майже в усіх країнах Європи, в північній Африці й на американському континенті, в 1930 р. об'їхала українські поселення в Канаді. Від минулого року Олена Кисі-

левська знову перебуває в Канаді, в місті Оттава.

Не зважаючи на свій поважний вік, вона й тепер працює на провідній громадській роботі, очолюючи Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій. Рівночасно вона співпрацює в пресі та виконує низку інших громадських обов'язків, зокрема опікується справою переселення українських скитальців із Європи.

Її невгасима енергія та відданість українській справі повинна бути зразком для наших молодших жінок, що вирости й працюють в інших умовах, ніж доводилося працювати піонеркам жіночого руху, коли треба було боротися за саме право на створення жіночих організацій, за визнання рівних прав для жінок і т. п.

Щиро вітаємо найстаршу піонерку українського жіночого руху, бажаємо їй здоров'я й сил для дальшої праці на користь українського жіноцтва й усього українського народу.

Н. Синявська

* * *

Високоповажаній й дорогій піонерці українського жіночого руху, редакторці жіночого журналу "Жіноча Доля", довголітній робітницї на українській громадській ниві — п. ОЛЕНІ КИСІЛЕВСЬКІЙ, — з нагоди її 81 уродин — складаємо свої найщиріші побажання.

Центральна Управа Організації Українок Канади та Редакція журналу
"ЖІНОЧИЙ СВІТ".

* * *

СПАСИБІ!

Сердечно дякую всім дорогим паням, які привітали мене з днем моїх 81-ших уродин!

В першу чергу дякую сердечно членам Проводу й редакційної колегії СФУЖО за їх привітання надіслані з Філадельфії.

Дуже вдячна Оттавським паням, за влаштування дійсно милої "канадійської" несподіванки з солодощами, квітами та "символічним" подарком у виді течки з приборами до писання.

Щира дяка Товариству "Доньки України" з Монреалю та їх шановній провідниці, за їх добру пам'ять та уродини́вий подарочок!

Гарна дяка молоденьким Оттавським Пластункам що й в Торонто не забули про день уродин своєї опікунки і приятельки.

Всім складаю сердечну подяку й українське Спасибі!

Оттава, 1. 4. 50. Олена Кисілевська

РОМА ПРИЙМА

(Закінчення із стор. 13.)

По приїзді до Канади першим місцем її побуту був Вінніпег. Ми мали приемність познайомити її з вінніпегським балетом.

Концерти Роми Прийми у Вінніпегу публіка приймала з ентузіазмом. Також Едмонтон, Монреал, Квебек та багато менших містечкостей захоплювалося танками Роми Прийми.

Чужа преса також оцінила талант нашої артистки. Ось що пише славний критик Водсон (Торонто). "Її танок має в собі все мистецтво балетної техніки. Вона одночасово є творцем образів, оповідачем, поетом і проповідником. Її обличчя, її усміх і кожний рух творять захоплюючі образи."

Одним з останніх мистецьких успіхів Роми Прийми є її участь у п'єсі "Полішінель" — автор канадієць-француз Lomer Gouin. П'єсу виконували найкращі акторські сили Монреалу. І те, що Ромі було поручено роль (чисто танцювальну) принцеси, говорить само за себе. Тепер Рома Прийма є на посаді першої солістки балету "Ruth Sorrel" та одчасово працює там же як педагог танку.

Це коротко головні дати з життя нашої артистки виразового танку. Про характер та мистецтво її танків, — треба писати в окремому нарисі.

Л. Сеницька В. А.

Весняний Промінь

Для Наших Дітей

ВЕЛИКОДНЯ НІЧ

Надворі темно, по хатах світиться. Небо вкрилось зірками. Тихо по селу.

Аж ось закрипіли одні ворота й другі, почувлися людські голоси, люди рушили до церкви. Поїхали возами шляхом. На возах понаскладали свячене, понасаджали старших дітей; дорослі йдуть біля возів, а інші просто через гору межами. Дома лишилися тільки хазяйки з малими дітьми.

У темряві сяють маленькі вікна дерев'яної церковці. У церкві, на цвинтарі й попід дзвіницею повно людей; поза цвинтарем цілий

табор волових і кінських возів. От-от дочитаються Христа. Дочитались. Засяяла церква ще більше, задзвонили в усі дзвони і потомлений безсонною ніччю нарід стрепенувся. Радісно залунало попід церковною банею: "Христос воскрес із мертвих, смертю смерть поправ і сущим во гробі живот дарував". Гучно на священикове "Христос воскрес!" відповідають люди: "Воїстину воскрес!" і другий раз і третій раз — і виходять з церкви. Понад чубатими й завітчаними людськими головами пронесли з церкви корогви й хрести.

Кругом церкви на цвинтарі повставляли свячене, а самі стоять за ним стіною, заступаючи собою передсвітний вітерець, що пролазить поза комір і в рукави одежі, освіжує всіх і не гасить засвічених при свяченім високих свічечок. Парубки несуть корогви, що їх посправляли за колядні гроші. Дяки, а з ними всі люди тягнуть "Христос воскрес", а священик благословить і кропить свяченою водою паски. Титар і паламар, ідучи за священиком, відбирають від кожної миски і від кожних ночовок по дві крашанки й надгорлі свічечки. Ті, що біля них уже священик пройшов, збирають свячене, зав'язують миски у скатерті й товпляться до виходу з цвинтаря. Людський говір покривається гомоном дзвонів. Усі радісні, прибрані в найкращу одежу, христосуються, опісля розходяться по дворах. Вулиця повна возів та людей. Просвітилося небо на сході і невеличкі хмарки плывуть, попідзолочувані низу промінням сонця, що ще не виплило на небо.

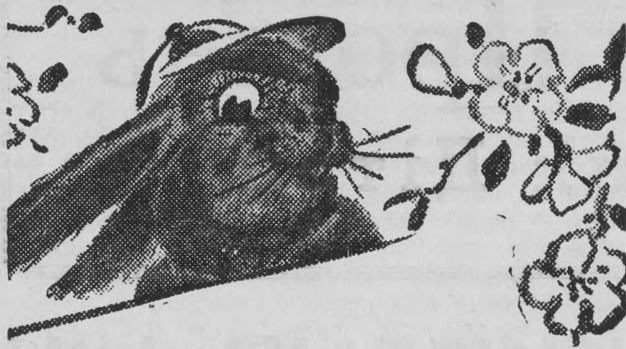
За Григорієм Квіткою

ЛЮБИМ ДІТАМ

Багато щастя й радості в день Світлого Празника
Воскресіння Христового.

РЕДАКЦІЯ ВЕСНЯНОГО ПРОМІНЯ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

“ХРИСТОС ВОСКРЕС!” — ВЕЛИЧНУ
[ЗВІСТКУ]
РОЗНОСЯТЬ, ДЗВОНІ ГОЛОСНІ.
ВОНИ ХОТЯТЬ ЗБУДИТЬ ПРИРОДУ,
ЩО В ЗИМОВОМУ СПАЛА СНІ.

“ХРИСТОС ВОСКРЕС!” — СПІВАЄ ПТАШКА,
ВЕРНУВШИСЬ З ВИРНО В СВІЙ КРАЙ,
В ГОДИНУ СВІТЛУЮ ГАДАЄ
ЗНАЙТИ І ТУТ КОХАНИЙ РАЙ.

“ХРИСТОС ВОСКРЕС!” — ГОВОРИТЬ СОНЦЕ
З ВЕСНЯНИХ РАДІСНИХ НЕБЕС:
ЖИТТЯ ВОСКРЕСЛО І НАДІЯ, —
ХРИСТОС ВОСКРЕС! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

М. Колодязинська

Гагілки

На Великдень бавляться дівчата коло церкви, виводячи гагілки*). Це останок релігійних обрядів українського народу з поганських часів. Тоді святкували свято весни. Воно було продовженням святкування празника в честь сонця, або Дажбога; цей празник припадав на кінець місяця грудня (тепер Різдво).

Отже гагілки, це пісні, а разом і забави в часі свята весни. В тих піснях співають часто про Ладу. А Ладую звали богиню весни. Та ще в тих піснях співають про золоте зернятко, про те, як ховають зиму, про те, як бджоли починають свою працю.

Ті пісні дуже різноманітні. Мало який наріз має їх так багато, як наш. У гагілках трапляються часом і незрозумілі тепер вже слова, бо складали їх наші предки в давно-минулі часи.

*) Гагілки — веснянки, гаївки, — пісні що співаються весною.

Кожна гагілка має окрему назву, як напр.: Криве коло, Коструб, Явір, Шпачок, Воротар.

ПІСНЯ ПРО БЕРЕЗУ

(Гагілка)

ОЙ, ХВАЛИЛАСЯ БЕРЕЗОНЬКА,
ЩО НА МЕНІ КОРА БІЛЕНЬКАЯ,
ЩО НА МЕНІ ЛИСТЯ ШИРОКЕС,
ЩО НА МЕНІ ГІЛЛЯ ВИСОКЕС.
ОЙ, ОБІЗВАВСЯ ЗЕЛЕНИЙ ДУБОЧОК:
— “ОЙ, НЕ ХВАЛИСЯ, БЕРЕЗОНЬКО,
НЕ ТИ СВОЮ КОРУ ВИБІЛИЛА,
НЕ ТИ СВОЄ ЛИСТЯ ШИРОЧИЛА,
НЕ ТИ СВОЄ ГІЛЛЯ ВИСОЧИЛА!
ВИБІЛИЛО КОРУ ЯСНЕ СОНЦЕ,
ШИРОЧИВ ЛИСТЯ ТА БУЙНИЙ ВІТЕР,
ВИСОЧИВ ГІЛЛЯ ТА ДРІБНИЙ ДОЩИК”.

ЮЛІАН ТАРНОВИЧ

Малий плугатар

Ніч була чорна, як сажа. В селі спали вже всі люди. Тільки в долішньому кінці завзято гавкали собаки, а садами просувалися таємно якісь постаті, скрадалися...

Це були большевики, що наскочили нічною порою в село, щоб арештувати газдів та погнати в далекі краї.

Миттю окружили довкола село та кинулися між хати виволікати на дорогу людей. Не

минали ні одної хати. З голосним грюкотом вивалили теж двері до хати Степанкових батьків. Стягли з постелі батька.

Степанко пробудився від метушні в хаті та в мить зрозумів, що діється. Сtribнув із постелі на долівку і кинувся боронити свого батька. Большевик штовхнув Степанка кулаком у груди так сильно, що хлопчина покотився та вдарився головою об ослін. Він утра-

тив пам'ять, та ще почув, як напасники кричали на батька і як плакала мати. І добре запам'яталися тверді батькові слова:

— Шануйтеся, мої дорогі, та бережіть святу нашу землю!

Довго нездужав Степанко, бо груди боліли від тяжкого удару і голова ходором ходила. Не мав сили встати з постелі. Гнів і жадаба відплати за батькову кривду полонили всі думки недужого хлопчини.

Весна надходила, сонце пестливо всміхалося крізь вікно до хлопчика. Він поволі видужував, приходив до сили.

— Мушу встати, бо саменька мати не дасть собі ради з працею, думав собі хлопчина, — будемо разом газдувати.

Степанко пішов на обору, витягнув із шопи плуг із колісницею, заніс до коваля нагострити леміш і чересло. Буланому приладив здоровий обрік. Поприкручував ще добре гострі зуби залізної борони, щоб на скибах не губилися і щоб дрібно зрушували зорану землю.

Золотом кидало весняне сонце по нивах, як Степанко виїздив орати батьківську землю. Набожно перехрестився тричі та промовив:

— Боже мені поможи! Не буде марнуватися наша свята земелька. Вйю, Буланку, вйю!

Рівними скибами клалася пухка земля, сріблом миготіло чересло, жваво ступав Буланій і віжки рвав із рук малого плугатаря.

Легка була оранка, дрібними грудками розсівалися скибки на ріллі. Птахи прилітали на загін і вибирували дрібні червячки та жучки — помагали в праці.

Одна журба тяглася за Степанковим оранням:

— Орати та заправити ріллю потраплю, але сіяти таки боюся.

Однаке й на це найшлася рада. Довкола на ріллях сусіди теж орали свої загони. Під

полудень малий плугатор випряг коня, дав сіна, а сам зійшов на дві межі нижче до діда Луки, що теж кормив свої коні.

— Дай Боже щастя, діду! Прийшов я вас просити, чи не посіяли б ви нашого збіжжя. Я Вам за це поможу волочити.

Дід Лука приязно всміхнувся:

— Добре, Степанку! Ти молодий, легко тобі за бороною ходити, а я вже буду сіяти. Та ще й спряжемося кіньми та разом веснувати будемо. Гріх, щоб свята земля неораною лежала. В тебе, сину, батька забрали. А в мене двох синів пропало. Землі ж нікому на поталу не дамо.

Сонце заходило; Степанко й дід Лука кінчали перші весняні засіви.

А як вертався Степанко до своєї обори, то голосно тріскав батоном. Був гордий, що потрапить добре в полі працювати; він мав надію, що батьківська земля зазолотиться від буйного збіжжя.

— Це буде нагорода моему батькові, як вернеться він. Нагорода за його страждання.

Весна

(Уривок)

— ВЕСНО, ВЕСНО, ВЕСНЯНОЧКО,
ПРИЙДИ ДО НАС ПАНЯНОЧКО!
РОЗВІЙ ХМАРИ СНІГОВІ,
РОЗБІЙ МОСТИ КРИЖАНІ.
ЗДІЙМИ ЧАРИ ЗИМОВІ,
ЗРОСТИ ТРАВИ ШОВКОВІ.
ПОСІЙ КВІТИ ЗАПАШНЕНЬКІ,
ПРИВОДЬ ПТАШКИ ГОЛОСНЕНЬКІ.
ВЕСНО, ВЕСНО, ВІДІЗВИСЯ,
ПРИЙДИ ДО НАС НЕ БАРИСЯ!

(Українська Читанка)

Кому трудніше працювати

Чоловік із жінкою часто сперечалися: кому з них робити трудніше? Чоловік казав, що робота в полі — ото робота, а жінка весь день крутиться і крутиться по хаті, а роботи їй не видно. От раз навесну і помінялися вони роботами: жінка поїхала орати, а чоловік лишився дома.

От, ідучи орати, жінка й наказує чоловікові:

— Гляди ж мені, не проспи череди, віджени корови у череду, а овечки й телята у ватагу; та гляди, не запропасти курчат із квочкою, нагодуй їх, та щоб обід у тебе поспів, поки прийду, і буханців напечи; та масла сколоти і щоб сколотини були; он там сухе просо, то стовчи пшона на кашу.

Загадала все і поїхала в поле.

Поки чоловік зібрався гнати скотину, а ватагу й череду вже прогнали; треба було бі-

гом доганяти. Вернувся додому, та щоб шуліка не потаскав курчат, він позв'язував їх, прив'язав до квочки і пустив на двір, а сам став поратися коло печі.

Бачив він, що жінка й діжу місить і пшоно товче на кашу тоді, як палиться в печі. От замісив він діжу й став разом у ступі пшоно товкти; а щоб за одним заходом сколотити і масло, прив'язав до пояса горщик із сметаною, бач, з такою гадкою, що, як товктиметься пшоно, то й масло сколотиться.

От тільки почав товкти пшоно в ступі, а квочка — кир-р, кир-р, а курчата як запищать! — він від ступи та надвір глянути, чого вони, та зачепився за ломаку і простягся, — а горщик із сметаною розбився.

Дивиться він — аж здоровенний шуліка ухопив курча, а з ним потяглися усі курчата з квочкою, бо зв'язані були міцно. Так усіх і забрав шуліка.

Поки чоловік розглядав, куди поніс шуліка квочку з курчатами, за той час вліз кабан у хату, звалив діжу з тістом; воно поплило по хаті, а кабан глитає його на ввесь рот, а другий кабан порається біля пшона в ступі. А тут і в печі погасло.

Загадався чоловік, стоїть та й думає, що йому робити, а вже давно обідня пора. От уже й жінка вернулася з поля. Приїхала вона на подвір'я, зирк — квочки нема. Мерщій розпрягла коня та в хату, та й питає чоловіка:

— Де квочка з курчатами?

— Де? Шуліка вхопив. Я позв'язував курчат та й поприпинав до квочки, щоб шуліка не вхопив якого, або щоб не порозбігалися. Аж шуліка налетів, такий здоровенний, що й квочку поніс і курчат.

— А обідати наварив?

— Наварив!... Коли в печі погасло!

— Масло скототив?

— Е, скототив тобі! Побіг за квочкою, спіткнувся, а горщик розбився, і сметану собаки поїли.

— Та що це в тебе тісто по хаті?

— Та бісові кабани! Я кинувся за квочкою, а вони в хату: один діжу вивернув, другий пшоно у ступі поїв.

— Так ти, бачу, все поробив?

— Еге ж, поробив! Поробиш за цими іродовими шуліками та кабанами.

— А я ж зорала, що ти сказав, та, бач, у яку ще пору вернулася.

— Еге, там одно діло, а тут, он, скільки наказала: і те зроби і друге зроби; де ж його з усім цим упоратися?

— А я ж упораюся кожного дня. Отож то і є! Не сварися, не кажи, що жінкам нічого робити.

(Народне оповідання)

Ю. Ш.

ПРИ КРАШАНЦІ

ЙДЕ ВЕЛИКДЕНЬ! ГЕЙ, ДІВЧАТА,
БУДЕМ ПИСАНКИ ПИСАТИ!
ПИСАНОЧКИ - КРАШАНОЧКИ,
НАПИШЕМ ДВІ КОРОБОЧКИ!

КАЖЕ ГАЛЯ ДО ПЕТРУСЯ:

“Я ДО ВОСКУ ЗАБЕРУСЯ,
“СТОПЛЮ ЙОГО В ЧЕРЕПОЧКУ, —
“ВИГОРНИ З ПЕЧІ ЖАРОЧКУ!”

“ХАЙ НАСТУСЯ ЙДЕ ДО МАМИ
“ЗА МАЛИМИ МИСОЧКАМИ
“Й ПРИГОТОВИТЬ ВСЯКУ КРАСКУ, —
“БУДЕ ПИСАНКА НА ПАСКУ!”

ЯК ЗГАДАЛИ, ТАК ВЧИНИЛИ:
ТРОХИ ВОСКУ РОЗТОПИЛИ
І КРАСКИ В МИСКАХ ПРИГРІЛИ
Й ДО РОБОТИ ВСІ ЗАСІЛИ.

ГАЛЯ ЯЄЧКА ВТИРАЄ,
НАСТЯ ВОСКОМ ПОТЯГАЄ,
А ПЕТРУНЬО НЕ ДАРМУЄ —
ГАРНІ ВЗОРИ ВЖЕ РИСУЄ!

ВЖЕ ТРИ ПИСАНКИ ГОТОВІ,
ГАРНІ, ГЛАДКІ, МОВ ШОВКОВІ, —
І ЧЕТВЕРТА ЗАРАЗ БУДЕ,
ОПЛАТЯТЬСЯ ДІТЯМ ТРУДИ!

ПРИЙДУТЬ, ГОСТІ У ВІВТОРОК,
БУДЕ КРАШАНОЧОК СОРОК.
Є ЩО ЛЮДЯМ ПОКАЗАТИ —
Й ДОБРИМ ДРУЗЬЯМ ДАРУВАТИ!

(Світ Дитини)

ДЕЩО ПРО РУХАНКУ Й ЖІНОК

Недавно попав мені в руки швейцарський журнал, де була стаття про ідеал швейцарської жінки в теперішніх повоєнних роках.

Хочу поділитися коротеньким змістом цієї статті "Жінка в праці для народу" з нашими читачками.

"За ідеальну жінку-швайцарку вважаємо ту жінку, яка має такі добрі властивості: є здорова, гарна, релігійна, скромна, любить свою родину й свій дім, а перше за все є свідомою громадянкою. Сьогодні торкнемося тільки перших двох точок.

Жінка мусить бути здорова й гарна. Чому? Бо тільки фізично сильна, здорова й гармонійно розвинена жінка може бути матір'ю здорового й сильного покоління.

Нашим жінкам потрібно більше руху на сонці, на свіжому повітрі. Здоров'я треба загартовувати від дитинства, від дитинства треба якнайбільше рухатися і при тому на свіжому повітрі.

Це відноситься в першій мірі до жінок і дівчат, що живуть у місті. Постійні мешканці сел та маленьких містечок — живуть у значно кращих щодо цього умовах.

В місті жінки перебувають в надто невідповідному середовищі, що немилосердно нищить її здоров'я. Скільки з них мешкає в малих, темних, вогких кімнатах, де ніколи не загляне сонце і ніколи не відкриється вікно. Чи ви собі уявляєте, скільки шкідливих бактерій живе в такому приміщенні?

Так як рослина в герметично-замкненій посудині в'яне, бо не має досить поживи, яку частинно бере з повітря, так і організм людини млявіє, стає мало-відпорним проти недуг, коли перебуває в приміщеннях, де нема сонця, а чисте повітря заходить тільки принагідно.

Не одна крамниця, бюро, майстерня чи фабрика знаходяться в таких приміщеннях, де промінчик сонця, не то що хоч раз у день не дістанеться до них, але й цілий рік його не видно... Особливо шкідливо це відбивається на нашій молоді. Молодий дівочий організм, який примушений день-у-день, від сходу до заходу сонця перебувати в такому приміщенні, як та рослина, позбавлена сонця, врешті в'яне, а в'ялість та анемія тіла налягає й тяжкою безнадією й на душу. Така людина не тільки не приносить користи спільноті, а навпаки, — стає для неї тягарем.

Мійські дівчата мають використовувати кожен найменшу можливість щоб побувати на сонці, на чистому повітрі.

Правильні, гігієнічні й жіночому організму нешкідливі вправи, не тільки усунуть вплив невідрадних умов праці, але й допоможуть зміцненню здоров'я та гармонійному розвитку тіла й душі.

Жінка мусить бути природньо гарною. Кожній жінці добре відомо, що вживаючи спеціальних засобів вона могла би надати своїй барви обличчю й волоссю, зробити собі гарні брови, вії, очі та нігті. Словом, могла би

набути красу, або вірніше сказати, гарну маску. Але поскільки всі ці середники вимагатимуть від жінки безмежних фінансових видатків, велику втрату часу (пересиджування по салонах краси), відтягатимуть від родинних обов'язків та громадської праці, — кожна розумна швайцарка дивиться на них скоріше з резервою, ніж із подивом чи пошаною.

Модерна, дійсно модерна жінка, без сумніву також хоче бути гарною, але не хоче бути рабинею всяких пудрів, кремів, олійків і т. п. Це ще не значить що вона їх відкидає, але вживає їх помірковано й при потребі.

Модерна жінка мусить пам'ятати, що не в надміру вживаних косметичних засобах її краса, а в природній гнучкості, легкості та граційності руху, в здоровому кольорі обличчя й шкіри. Її волосся, шкіра, очі, — набувають здорового кольору й блиску від споживання організмом достатньої кількості свіжого повітря, сонця, а головне руху.

Плекаймо спорт, руханку чи ритміку! Щодо руху тут нема обмежень. Кожна жінка може знайти собі відповідну ділянку спорту. Для того маємо кадри вчителів фізичного виховання, що готові до допомоги. Здорова жінка буде мати більше сили й енергії як для родинної так і для громадської праці, ніж та, що після цілоденної роботи в нездоровому приміщенні, засяде в салонах краси, а потім піде десь до кафе, — де від диму аж чорно, а врешті буде спати в кімнаті недостатньо, або й взагалі не провітреній. Коли ж це повторюється довше, днем за днем, рік за роком, — така жінка передчасно старіється, робиться нервовою й хоровитою. Тоді й штучні засоби відмолоджування не допоможуть сховати зморшки й плями на обличчі, блідість шкіри, твердість та незграбність ходи.

Отже, єдиним середником для гарної, здорової й свідомої швайцарки має бути — рух, повітря, сонце!

Думаю, що це дійсно гарні слова й варто над ними призадуматися! Чи вони не актуальні й для нас українок? Чи не занедбана в нас ця сторінка фізичного розвитку, якою ми мали б як найбільше цікавитися. Інші народи вже давно зрозуміли вагу слів: "В здоровому тілі — здорова душа" й на цій базі будують виховну систему в своїх державах, знаючи, що фізично здорова одиниця є надзвичайно великою підтримкою нації.

Надходить весна, а з нею й можливості перебування на свіжому повітрі. Використовуймо їх цього року якнайповніше. Ідім обов'язково на площу, порухаймося, берімо участь у спортивних грах. Пошукаймо фахівця від спорту, який проводив би один-два рази на тиждень руханку-спорт. Особливу увагу звернім на такі роди спорту або вправи, що додавали би нашому тілу граційності і гнучкості.

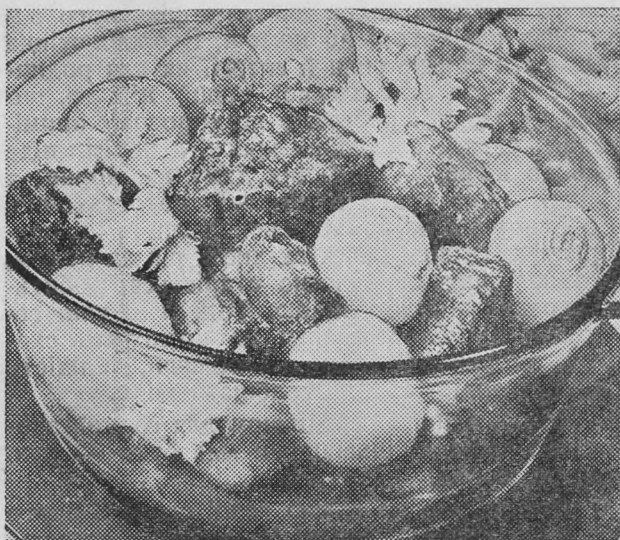
Нехай у нас теж ця весна йде під кличем: "Гарна, здорова, свідомо українка, — любить рух, повітря, сонце!" **Олександра Бризгун.**

Корисна й дешева пожива

Жінка, що в теперішній час береться поживно й дешево годувати свою родину є чарівницею. Коли ж вона це робить тричі на день, то заслуговує признання й вдячність оточення. Яким способом вона цього досягає? Тайна успіху полягає в знанні основних правил харчування, в розважних закупах та в трошки... фантазії.

Ось кілька прикладів раціонального меню:

НА СНІДАНОК, що має бути основною їжею подаємо овочі, кашки (cereals), молоко, хліб (toast) і масло. Вибираємо кожного дня інші овочі та кашки, щоб монотонна пожива не надокучила. На це треба уважати вже при закупах. Наприклад сік із помаранчів буває різних гатунків. Вигідніше купувати великі бляшанки соку (головне з яблук і томатів). Не забувайте, що дома варені кашки (cereals) багато дешевші, ніж куплені вже готові до їжі. Перевагу даємо повнозерним кашкам, бо вони так само, як повнозерний хліб дуже корисні. Діти повинні часто пити молоко саме і з кашкою (cereal). Дорослі можуть споживати ран-

Миска з вогнетривалого скла (casseroll), якнайкраще надається для печення різних гатунків м'яса.

ню каву напів з гарячим молоком, або з молоком випаровуваним (evaporated), це буде завжди дешевше ніж з сметанкою.

ПОЛУДЕНОК (lunch) або вечерея.

Відколи м'ясо стало таке дороге — подаємо його лише раз денно і то на обід. Але якусь багату на білковини (протеїни) страву мусимо з'їсти на лонч. Це може бути яйце, сир, горіхи або горіхове масло, квасоля і риба. Щоб пожива була всестороння, додайте ще молоко, ярину чи овочі та хліб з маслом. Обов'язкову порцію молока споживайте як напиток, або в зупі, або як приправу до якоїсь їжі (casserol). Не забувайте про молочний десерт.

Ярина також може бути складником якоїнебудь страви або салати. Овочі подаємо часом замість десерту.

Основою обіду має бути м'ясо. Це завдає багато клопотів жінкам, бо м'ясо дуже дороге, але його поживна вартість така висока, що не можемо ним нехтувати. Вчіться робити м'яке печене й душене м'ясо, або приготувати його в кусниках, як біфстек чи в тісті (kidney pie). Дуже добра є запечена свиняча печінка (casserol). Цих кілька способів допоможуть вам задовольнити дві головні вимоги: поживність вашої їжі та ощадність у наших видатках. Часом можемо м'ясо замінити дешевшими речами як напр. риба, квасоля й сир. Їжте денно одну чи дві бараболі, вони додають поживності страві.

До дешевої городини належать капуста, бруква, морква, цибуля, гарбуз і консервована ярина в бляшанках.

Десерт, що його звичайно їмо лише для приємності, може мати також довготривалу вартість і таким чином стає частиною нашої системи харчування. Як правило їмо щоденно один овоч, а до нього додаємо ще помаранчу або томат. Подавайте цей другий овоч як десерт після обіду у формі свіжій, душеній або консервованій. Можемо теж робити овочевий пудінг, пай або желе.

Робіть розклад їжі принаймні два дні наперед, так легше робити вигідніші й дешевші закипи. Купуючи в останню хвилину часто платимо дорожче.

Леона.

ЖА Р Т И

ЧЕМНИЙ

Мати: Нарешті ти вже перестав плакати.

Синок: Ні, я тільки спочиваю.

* * *

ЦІКАВИЙ

— Татү, чому...

— Перестань, сину, вже раз із тими питаннями. Може знаєш оповідання про хлопчика, що вічно питався і вкінці перемінився у знак запиту?

— Татү, а як він так зробив, щоб держати крапку під собою?

НЕМА ТА Й НЕ ТРЕБА

Слухай-но, хлопче, чому ти не чешешся?

— Бо не маю гребіня.

— А чому ж собі не купиш?

— Бо тоді я мусів би чесатися.

* * *

ДОБРИЙ ПРИКЛАД

Учень: Прошу, що таке пан учитель написали на моїй задачі? Ніяк не можу прочитати.

Учитель: Там написано: "Треба писати виразніше!"

Пильнуймо, щоб наша родина мала поживну й різноманітну їжу.

ДЛЯ ОХОРОНИ Й БЕЗПЕКИ

Обов'язком батьків є охороняти своїх дітей перед небезпеками нещасливих випадків. Із досить поширених і найбільш загрозливих, — є небезпека від вогню. Подумаймо про цю загрозу й як від неї охороняти своїх дітей.

Малий хлопчина з візком, відром і гумовим вушем залюбки грається в протипожежну сторожу. Але дійсний вогонь не є жартом! Небезпека втрати майна й життя є надто велика! Металевий звук дзвінка, проникливий зов сирен, ясно-червона барва "пожарного трока" вабить дітей. Тим часом вогонь не є забавою.

Небезпека вогню має нагадувати батькам про їхню відповідальність навчати дітей як берегтися вогню, що робити у випадку його виникнення і як оминати забав, які спричинюються до пожеж. Від батьків залежить також, щоб їхні дома були настільки вогнетривалими, наскільки цього можна досягнути.

Є три головні правила, які діти собі мусять засвоїти: сірники не є для забави! Як можна подальше від печей (форнесів) де палиться вугіллям! Не маніпулювати електричними втичками, залізками, вахлярами, нагрівачами й взагалі електричними та газовими приладами!

Діти мусять знати: як тільки вони спостережуть появлення вогню, негайно вийти з хати. Стояти далеко від вогню і не перешкоджати при гашенню. За нічим не можна вертатися додому! Часто діти, замість того, щоб вийти з хати, втікають на найвищий поверх, ховаються до умивальні або під ліжку. Багато дітей загинуло через свій необачний поворот до хати, щоб рятувати улюбленого kota чи пса, або ляльку. Коли неможливо вийти з хати, ді-

ти повинні знати, що треба підійти до вікна або вийти на балкон і голосно кликати помічч, залишаючись там так довго, як тільки можна. Протипожежна сторожа із сіткою чи драбиною має змогу їх легко врятувати.

Навіть мала дитина може повідомити сусідів, як тільки помітить вогонь. Дитина в шкільному віці мусить знати, як телефонувати до вогневого департаменту і куди звернутися під час алярму. Старший учень має знати, як уживати вогневого гасителя.

Дитина від найменшого віку повинна знати таке правило: не втікати, коли на ній займеться одежа. А навпаки, найменше руху. Щільно обернутися коцом або покривалом, чи чимось подібним і лягти на землю чи підлогу так тісно, як тільки можна. Затроєних газом чи зачаджених димом якнайскорше винести на свіже повітря й покликати лікаря. Коли вони не дихають, застосувати штучне дихання.

Старших учнів належить закликати до протипожежних вправ. Відділи дитячої охорони, що є по школах, повинні знати докладно, що робити у випадках пожежу.

Належить обговорювати в родинному крузі справи, що торкаються вогневої охорони. Протипожежні вправи можна також переводити вдома. Старші діти хай помагають усунути легко-запальні речі з хати, горища та пивниць.

Охорона життя та майна від вогню вимагає вічної чуйности й обачности, знання, що робити, яких саме вживати заходів, вимагають холонокровної поведінки та обдуманості дії.

Е. Стахова

МАНФРЕД КИБЕР

Пан Чичирк був горобцем. Його жінка звалася пані Чичирк — бо по йменні йдуть жінки за чоловіками. Була весна і пані Чичирк сиділа на яйцях. Пан Чичирк притаскав їжу. Тепер присів на крайчику гнізда й дивився на сонце.

“Кажуть люди, що горобці сварливі й зухвалі — думала пані Чичирк, при чому вона мала на увазі тільки самчиків. — Я про свого не можу цього сказати. Справжнім супругом він ще не є, але поволі виробляється”.

Пану Чичиркові стало скучно.

“Я хотів би теж посидіти на яйцях”.

“Ні, — відповіла пані Чичирк, не з упертості, а з педагогічних принципів.

“Ні! — розсердився пан Чичирк — чейже це й мої яйця!”

“Ні — відмовила вдруге пані Чичирк, знов із педагогічних принципів.

Пан Чичирк затріпотів сердито крилами.

“Я маю право сидіти на яйцях — я батько!” — закричав у голос.

“Не лопоти так крилами — сказала пані Чичирк — це непристойно принаймні тут у гнізді. Та й ще мене це дenerвує. Ви чоловіки мусите зараз крилами лопотіти. Бери з мене взірець, я завжди спокійна. Розуміється, це й твої яйця — але ще більш мої яйця, ніж твої яйця. Я це відразу казала. Пам’ятай, що ти жонатий”.

“Про це я весь час думаю — відповів пан Чичирк. — Але ти раніше інакше говорила. Це нелогічно”.

“Не завертай мені голови своєю логікою — відрубала пані Чичирк. — Ми подружжя, а не логіка”.

“Так?” — підсміхнувся пан Чичирк і застукав зухвало дзьобиком.

“Чи ти не вважаєш, що воно...???”

Пан Чичирк перестав стукати. “Так, так, моя люба” — сказав згідливо.

“Він виховується” — подумала пані Чичирк.

“Тепер піду до клюбу” — відізався пан Чичирк і почав чистити крильця.

“Ти міг теж трохи посидіти на яйцях — сказала пані Чичирк із докором — я сиджу вже цілий ранок. Думаєш що воно дуже приємно? Адже ж це й твої яйця”.

“ЧИЧИРК”

Панові Чичиркові здавалося що сонце ось-ось погасне. Але воно світило далі. “Мені дзьоб станув камнем! — закричав. — Коли я хотів сидіти на яйцях, вони були твої. Тепер хочу йти до клюбу, то яйця стали мої. Чиї ж це яйця, справді?”

“Не кричи так! — зацицькувала чоловіка пані Чичирк. — Розуміється, це твої яйця. Я ж тобі вже раніше це говорила”.

Панові Чичиркові голова пішла ходором.

“Ти помиляєшся” — сказав він, умліваючи.

“Жінки ніколи не помиляються” — відповіла пані Чичирк.

“Так, так, моя люба!” — прошепотів пан Чичирк і присів на яйцях, що були його й не були його.

“Мужчини такі безоглядні — докоряла лагідно пані Чичирк. — Видно що ти в своєму житті замало чув на собі жіночу руку”.

“О-о! чув! — зітхнув пан Чичирк і глянув на пазурки своєї дружини. Пані Чичирк стала надслухувати над яйцями. “Одне вже пищить в яйці” — промовила врадувано.

“То це буде напевно самичка” — сказав пан Чичирк. Пані Чичирк глянула суворо на чоловіка.

“Очевидно, буде самичка — притакнула. — Інтелігенція скоріше прокидається”.

Пан Чичирк сердився й роздумував.

“Але перше, що прокляється, буде самчик” — заризиковав сміливу тезу.

Пані Чичирк прийняла це до відома без зворушення.

“Те, що перше відзивається, те й перше кляється — пояснила — отже, буде самичка. А тепер пусти мене на яйця. Настає критичний момент. Жінки краще в цьому орієнтуються. Зрештою це мої яйця”.

“Так, так, моя люба!” — сказав пан Чичирк.

Незабаром вилізло перше пташення з яйця. Це був самчик. Пан Чичирк надувся пишно й зацвіринькав злорадісно.

“Бачиш? — відізвалася пані Чичирк — я відразу пророчила тобі що буде самчик. Але ви чоловіки ніби все ліпше знаєте”. Пан Чичирк відчинив дзьобик так широко, як ще ніколи. Ширше відчинити було анатомічно неможливо. Але не добув із себе жодного звуку. І він зачинив дзьобик. Раз назавжди.

“Ось він вповні вже розвинений, щасливе буде наше подружжя” — подумала пані Чичирк і взялася помогати малим вилізати обережно з шкарлупки.

“Тепер мусиш піти до клюбу, дорогенький — залебеділа — тобі треба трохи розважитися. Я вже відколи прошу тебе. А повертаючи додому, роздобудеш їжи”.

“Так, так, моя люба!” промимрив пан Чичирк.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОУК

ВАЛ Д'ОР, КВЕ.

Дня 7. березня ц. р. відбулося свято, присвячене в честь Лесі Українки. Голова Відділу ОУК, — пані Андрусишин відкрила свято вступним словом, та згадала коротко про життя і творчість нашої письменниці Л. Українки. По слові відбувся реферат, який виголосила пані Л. Зарицька. В кінцевому слові пані Н. Андрусишин поклікала всіх присутніх до збірки на пресовий фонд "Жіночого Світу". Збірку перевела скарбничка пані О. Ключковська. Збірка винесла \$3.15. На закінчення свята відспівано гімни.

Л. Зарицька (секретарка)

КАСКАТУН, САСК.

Дня 19 лютого ц. р. улаштовано святочні сходи, присвячені пам'яті патронки ОУК, — О. Басараб. Вже саме естетичне прибрання залі мило здивувало членок та численних гостей. На великому килимі портрет О. Басараб в терновому вінку з лавровим листом. По боках гарні рушники та квіти, на столі, покритому вишиваною скатертю, український глечик — ваза з червоними маками — символом пролитої крові за волю України.

Свято відкрила голова комітету п. О. Вольчук, звиваючи присутніх до хвилиної мовчанки для вшанування Героїні. Програма складалася із таких точок: реферат пані Чайківської, дівочі деклямації, які виконали — А. Найчук, Вольчук та Хр. Баран, дві пісні, що їх виконав хор членок Відділу ОУК. На закінчення спільно відспівано "Не пора". Всі членки були вдягнені в вишивані блузки або чорні сукні, дівчатка в національних одягах.

Незвичайно зворушливим моментом була поява семилітньої дівчинки Христі Баран. Одягнена в національний одяг, з маковим віночком на заплетених косах — віддеклямувала вірш, який написала її мама п. Баран, призначений на це свято. Зміст твору і чудова рецитація викликали захоплення. Присутні нишком втирали сльози й бурєю оплесків нагородили маленьку Христю.

Після офіційної програми запрошено присутніх на чай із перекусом. Гарна програма й добрий буфет викликали приємний настрій та живу гутірку. На увагу заслуговує ще одне явище: Пані Лемішка закликала всіх присутніх матерей, щоб не лише словами, але й ділами вшанували

"ЧИЧИРК"

(Закінчення зі стор. 22).

* * *

Пан Чичирк промовляв у клубі: "Ми мужчини! Вчинками мусимо проявляти себе, вчинками!" — кричав у голос, помахуючи бундючно крилами.

* * *

Пані Чичирк вигривала малюта в гвізді. "Його ім'я буде носити, буде зватися Чичирками!" — цвіринькала ніжно.

Бо по йменні йдуть жінки за чоловіками.

бл. п. О. Басараб і поклялись, що вдома із своїми дітьми будуть говорити тільки по українському. На цей поклик відгукнулися голова Відділу ОУК пані Павличенко і заступниця голови пані Найчук, які урочисто склали присягу. Інші пані винесли в своїх думках таку саму тверду постанову. Ще одним успіхом свята було й це, що кілька прихильниць ОУК виявили бажання стати членками Відділу.

СОДБУРИ, ОНТ.

Дня 22 лютого ц. р. відбулися святочні сходи в честь української поетки-письменниці Лесі Українки, на яких було багато присутніх членок і прихильниць ОУК.

Сходини відкрила голова Відділу пані Л. Бідошка, яка попросила всіх присутніх вшанувати пам'ять Л. Українки повстанням із місць й однохвилинною мовчанкою. Відділ ОУК в Содбурі мав велику честь вітати відому громадську діячку пані Олену Залізник, яка щойно приїхала з Австрії до своїх дітей п-ва Веселовських в Содбурах. Не дивлячись на недавній приїзд, пані О. Залізник, на прохання голови Відділу, погодилась докладно розказати про життя Л. Українки, яку знала особисто. В своїй доповіді пані О. Залізник між іншим зазначила, що була присутня на першій академії в честь Л. Українки, що відбулася у Львові 1913 року.

Дальша програма складалася із таких точок: Реферат — прочитала пані М. Янківська, уривки з поеми Л. Українки прочитали панночки С. Ворончак і В. Рогожинська. Пані А. Бідошка подякувала всім учасникам програми й гостям та попросила всіх присутніх зложити свої пожертви на пресовий фонд "Жіночого Світу". Збірка винесла \$10.00.

На закінчення сходин була перекуска для всіх присутніх.

А. Бідошка (голова). Т. Марунчак (секретарка).

ПОЙНТ ПІЛІ, ОНТ.

Дня 2 лютого ц. р. влаштовано свято в честь Ольги Басараб.

Вступне слово виголосила п. К. Гриневич. Вірш "На смерть Ольги" продекламувала п. Т. Мисько, а "Засудженим" — п. К. Гриневич. Наступною точкою був реферат, який виголосила пані А. Барна. Сольо-спів виконала пані К. Гриневич. Віршик "Ми діти українські" задеклямувала Леся Гриневич. На закінчення відспівано гімн "Ще не вмерла Україна" та переведено збірку на Визвольний Фонд, яка винесла \$5.30.

А. Клим (секретарка).

СТ. БОНІФАС, МАН.

Дня 18. лютого улаштовано пайову забаву, яка відбулася в дуже веселому настрою.

Дня 5. березня улаштовано концерт в честь Ольги Басараб. Вступне слово виголосила голова Відділу ОУК пані О. Стебницька. В програмі брали живу участь всі членки ОУК та члени МУН. Дуже цікавий реферат виголосила пані Є. Стахова. Кінцеве слово сказала пані Ю. Каптії.

Дня 8. березня під час сходин шиття й вишивання виголосила дуже гарний реферат про Леся Українку пані С. Стахова. По рефераті пані С. Вель подала чай і перекуску. Пані О. Стебницька подякувала пані Стаховій за реферат, пані Вель за гарне прийняття, а всім присутнім за участь на цих сходинах.

Дня 10. березня членки Відділу прощали довголітню членку пані М. Балацьку, представницю до Червоного Хреста, яка від'їжджала на сталий побут до Йоркτονу, Саск. Голова, пані О. Стебницька вручила їй в імени цілого Відділу на пам'ятку різблений альбом.

Дня 1 березня заходом пані К. Хам улаштовано сходини шиття й вишивання. Головною точкою цих сходин був фільм про кров, дістати який постаралася дружина майора міста Ст. Боніфас, пані Меклейн, яка була присутня на сходинах. Між почесними гостями була також голова Центральної Управи ОУК пані А. Тарновецька. Пані О. Стебницька, яка була господинею цього вечора, привітала всіх присутніх й поклікала до слова пані Меклейн. Пані Меклейн в своїм слові висловила вдячність Відділові ОУК, який все точно старався виконувати всі завдання для Червоного Хреста. Після цього забрала слово представниця Червоного Хреста пані Ю. Каптії, яка дала звіт із виконаної діяльності на користь Червоного Хреста. По цьому звіті пані О. Стебницька поклікала до слова голову ЦУ ОУК пані А. Тарновецьку, яка представила пані Меклейн Організацію Українок Канади й докладно з'ясувала цілі та завдання організації. Пані Е. Ситник говорила про наші обов'язки супроти Червоного Хреста, а після цього забрали голос — голова Філії УНО, Ст. Боніфас, пан В. Копичанський та голова Відділу ОУК Вінніпег, пані Н. Ковалишин. На кінець пані О. Стебницька подякувала всім промовцям, гостям, зокрема членам МУН із Вінніпегу, за участь й пані К. Хам за урядження закуски та чаю.

К. Хам (кореспондентка).

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Дня 3. лютого ц. р. відбулася академія в честь Л. Українки. Коротким вступним словом відкрила свято голова Відділу ОУК пані Климчук. Реферат виголосила пані Пріць. Далі слідували дві деклямації, які були виконані панями Єндик і Грох. Короткий відчит дав організатор УНО пан Суховерський на тему "Наші героїні". Були відспівані деякі хоріві пісні. Академія закінчилася відспіванням гімнів.

По закінченні академії була переведена збірка, яка винесла суму \$13.00 на журнал ОУК "Жіночий Світ".

ФОРТ ВІЛІАМ, ОНТ.

В місяці лютому відбулися Річні Збори, на яких вибрано слідуючу нову Управу Відділу ОУК:

К. Николайчук — голова, Е. Періг — заст. голови, О. Свірська — секретарка, К. Борис — скарбничка, С. Лиса, М. Тарновська та О. Пронич — контрольна комісія, М. Холодило — членка управи.

Як кожного так і цього року, наш Відділ ОУК у Форт Віліам відбув Святочні Сходини, присвячені пам'яті Жінок-Героїні, які відбулися в Українським Нац. Доомі дня 5 березня пополудні. За гар-

но застеленими столами засіли членки ОУК та членки УНО й Братніх Організацій в святочному настрої. Голова Відділу ОУК п-ні К. Николайчук відкрила Сходини, привітала присутніх на залі та по короткій її промові присутні однохвилинно мовчанкою та вставанням із місць вшанували пам'ять Жінок-Героїнь, які віддали життя за волю України.

Опісля п-ні О. Пронич, відчитала реферат про письменницю й поетку Леся Українку, а п-ні С. Петришин відчитала другий реферат про трьох жінок-революціонерок: Віру Бабенку, Ольгу Басараб й Олену Телігу. На тому програма була закінчена. Опісля членки ОУК подали чай і перекуску. Промовляли ще: голова УНО пан Н. Душко, п. О. Петришин і п-ні К. Гладун.

У кінцевому слові п. Николайчук подякувала присутнім, що так чисельно прибули на Сходини та своєю участю вшанували пам'ять українських героїнь та тим доказали, що ідея, за яку вони життя своє віддали, вічно палатиме у наших серцях та кріпитиме нас на душі. Опісля п-ні Николайчук попросила присутніх скласти добровільні жертви на ціль Українського Золотого Хреста. Збірка винесла \$22.50. Відспіванням "Не пора, не пора" сходини закрито.

ОП.

ГЕМІЛТОН, ОНТ.

Дня 25. лютого ц. р. відбувся Святочний Вечір, присвячений пам'яті визначної української поетки Лесі Українки.

В програму Свята ввійшло вступне слово, реферат, дві деклямації та дві промови.

Вступне слово сказала голова Відділу пані Ольхова, яка вказала на ціль і значення Свята. Секретарка Відділу пані Кравець відчитала добре опрацьований реферат, в якому з'ясувала вагу появи Лесі Українки на літературному полі та національне, суспільне й політичне значення її змагання за золью України й рідного народу. Леся Українка — це наша визначна письменниця, а рівночасно перша національна революціонерка серед нашого жіноцтва. Слаба тілом, сильна духом. Силу свого духа залишила нам в своїх творах. Її дух пориває націю до боротьби за волю з вірою в перемогу.

Тому Леся Українка вічно жива в народі.

Учениця нашої Рідної Школи, Леся Малар преграсно віддеклямувала вірш "Сім струн", а пані Михайлина Павчук — вірш "Так, ми раби". Обидва вірші Лесі Українки були дуже гарно задеклямовані й зробили на присутніх сильне враження, бо з них повіяло палкою, щирою, глибокою любов'ю Лесі Українки до поневоленого українського народу.

Пан-отець М. Подільський вказав на велику національну і моральну вартість творів Л. Українки. Її твори є й будуть вічно здоровим духовим кормом нашого народу. Вони виховують і будуть виховувати наші покоління на свідомих борців за ідею України.

Пані М. Клиш схарактеризувала Л. Українку як національного борця і як громадянку. Закликала жіноцтво йти слідами Л. Українки служачи народові. Л. Українка залишила нам свої вірші, своє могутнє рідне слово наповнене духом гарячої любови до всього рідного. Любим Українку так, як Леся любила і дорожнім рідним словом як вона доро-

жила. Наша жіноча організація ОУК постановила йти слідами Лесі і тому приступила до видавництва журналу "Жіночий Світ". Цей наш журнал має на меті заступати ідеї, які проповідувала Леся Українка, тому заслуговує на організаційну і суспільну піддержку. Пані Клиш закликала до збірки на цей жіночий журнал. Збірка принесла \$23.32. Голова Відділу п. Ольхова проголосила вислід збірки, подякувала за неї, подякувала також всім присутнім, а зокрема тим, які працювали для влаштування Свята і виконання програми.

Відспіванням українського національного і канадійського державного гімну закінчено Свято.

А. К.

ЗАХІДНЕ ТОРОНТО, ОНТ.

Дня 19. лютого ц. р. виставлено в залі УНО драму "Кармелюк", яку підготувала пані Прибитківська. З великим артизмом відіграли свої ролі: пп. Н. Химій в ролі Явдоні, п. Фірман в ролі Кармелюка, п. Е. Даниляк в ролі Станислави. Своєю грою аматори причарували і приковували увагу глядача. Слід ствердити, що і решта аматорів вив'язалися зі своїх роль якнайкраще, а це: пп. Ройко, Калинович, Р. Даниляк, Куликовський, Чабан, М. Олег, Сікора, Ворошук, Дулиба, Кулішевський, Сташевський за що збирали рясні оплески. З вистави вплинуло до каси ОУК \$33.78.

* * *

Дня 26. II. зроблено заміну вистав: драм. гуртор ОУК Торонто-місто відіграв в нас драму "Ольга Басараб", а драм. гурток ОУК Західне Торонто повторив виставу "Кармелюк" на сцені УНО в місті, яка пройшла з замітним вдовolenням глядачів.

З вистави прийшло до каси ОУК \$33.15.

* * *

Дня 4. III. ц. р. ОУК, Західне Торонто влаштував Концерт в честь Лесі Українки, найбільшої української поетки.

Свято відкрила місто-голова пані Гонта, яка підчеркнула значення постаті Лесі Українки для відродження українського національного руху взагалі. Хор УНО під диригентурою п. Яворської відспівав гарно "Тей не дивуйтеся" та "По долині вітер віє".

П. Н. Химій віддеклямувала гарно, з чуттям вірш "Де тії струни".

Гарною точкою в програмі був виступ 4-річної Галі Бундзи, яка під акомпаніємент своєї сестри Віри, відспівала милозвучно "Люблю я неньку", за що присутні нагородили її довгими оплесками. Гарно віддеклямував малий Ігор Блажко "Я український юнак", а Ліда Брода "Золоті сережки", (що були видруковані на діточій сторінці — "Жіночий Світ"). На цьому місці слід підчеркнути, що й останні двоє мають по 4-рі роки.

Великим духовим надбанням вечора, був знаменитий реферат п. С. Савчук, відомої промовниці яка, виголошуючи свій реферат викликала велике зацікавлення у слухачів до життя і творчості поетки. І слова, в яких підчеркнула велику роль Лесині матері при кристалізації її душі і яка

хоронила її в дитинстві від впливу чужої мови, повинні впасти глибоко в душу і серце не одній матері на тутешньому континенті.

З черги по малій перерві О. Даниляк, Н. Бундза і М. Паньків відспівали на два голоси: "Учися дитино", "Чом, чом, Земле моя" та "Стоїть явір над водою". Секретарка ОУК п. Р. Бойко віддеклямувала: "Сторонньою рідна".

П. Віра Бундза, знана співачка на терені зах. Торонта, відспівала: "Ой Морозе, Морозенку" та "Ой за тихим за Дунаєм".

Голова Відділу ОУК пані Даниляк віддеклямувала по мистецькі "Контра спем сперо". Під кінець відіграно уривок з Лісової Пісні, що підготувала пані Прибитківська. В ролі Мавки виступала О. Даниляк, в ролі Лукаша п. О. Крушельницький, а лісовика п. Куликовський.

На закінчення відспівано "Ще не вмерла Україна".

З цього концерту вплинуло до каси \$23.84, і ту суму згідно з ухвалою Відділу ОУК, вислано на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Е. Прибитківська.

ПИСАНКИ Й ЇХ ПОХОДЖЕННЯ

(Закінчення з стор. 9.)

1. Свастика (по укр. — ломаний хрест, гачкований хрест, млиночок).
2. Трикварт (по укр. — троячок).
3. Розета (по укр. — рожа повна, або зірка).

Усі три типи, особливо два перші, бувають вписані в коло. Решта орнаментів у своїй основі мають той самий принцип будови, змінюються тільки рамена вище поданих фігур, набуваючи форми рослинні або тваринні. Характерною рисою для писанок усіх типів є момент руху (ломаний хрест), що особливо виразно підкреслюється опуклістю самого яйця.

Поверхня писанки завжди буває майстерно покрита орнаментами, усі орнаменти гарно зв'язані між собою у різних комбінаціях.

Це багатство композицій при збереженню постійно одного і того ж принципу "рух — життя", неможливе без певних, дуже давніх традицій, особливо, взявши під увагу, спільність цієї орнаменталі для всіх частин України.

Писанкова орнаменталі має свій цілком вироблений стиль, яким вона відрізняється від усіх інших орнаментів українського народного мистецтва, як напр. вишивки, різьба, кераміка, тощо.

Писанка, яка за давніх, дохристиянських часів була зв'язана з культом сонця, пізніше стає необхідною складовою частиною наших великодніх обрядів, а значення її збереглося і до сьогодні.

(Подано за проф. Щербаківським — "Українські писанки та їх походження")

ЯК БУДЕ ВИГЛЯДАТИ ЖІНКА ВЕСНОЮ 1950 р.

(Перегляд весняної моди).

Кожна країна світу інтерпретує у свій власний спосіб весняну моду 1950 р. Так Париж дає зразки великої показовості й елегантії. — Лондон, як завжди, показує велику добірність крою й досконалу викінченість роботи. Нью-Йорк подає цього сезону софістичний тип жінки.

Канадійські жінки шукають надхнення, взоруючись на Торонті й Монтреалі. Звичайно канадійська жінка любить одягатися, придержуючись засади — вживати те, що їй до лиця й що творить певну гармонію ліній. Невдавна канадійські взірці моди були виставлені в Лондоні й Парижі, де викликали велике захоплення й загальне признание. В загальному канадійський стиль жіночого убрання зале-

Безрукавка в кратки, допосована до стану.

Цього року королевою серед бавовняних тканин є піке, що добре надається як для вечірних, так і домашніх суконь. Домашня сукня з блідо-зеленого піке з коранковою оздобою.

жить від способу канадійського життя. Однак, великі центри моди, як Париж, Лондон та Нью-Йорк мають відповідний вплив на канадійську моду: на створення самої силуетки, на якість тканини, гру барв і т. п.

Жінки завжди цікавилися модами й слідували за її змінами. В цьому світі взорів і стилів, креслярі мод часто стверджують, що сама жінка є тим чинником, що творить, схвалює чи відкидає певний стиль убрання, а тим самим і робить їм, законодавцям мод, певне ім'я.

Що ж плянують креслярі мод на весну 1950-го року? Передовсім, — це ніжна і приємна силуетка, дещо коротша і в дечому вужча сукенка (чи спідничка), що надає стрункий вигляд всій постаті. Однак, це ніяк не перешкоджає кожній з нас припасувати якнайкраще довжину нової сукенки до свого зросту і постаті. Повна ніжності і жіночості сукенка завжди була популярною, але саме в цьому сезоні звертають на це особливу увагу. Блюзочки, не втрачаючи своєї ніжності і м'якості, вигідно припасовуються до стану, вони будуть із глибшими проймами (прорізками рукавів у раменах), із дещо вивернутими нарамниками, що створює гармонійні лінії з ці-

А ТЕПЕР НАЙГОЛОВНІШЕ — ВАШ КАПЕЛЮХ !

Мода капелюхів залежить від зачіски. Цього року волосся стригтимуть дуже коротко, а зачісувати будуть по можливості гладенько. Ваш великодній капелюшок може бути великий чи малий (хоч переважають малі), рівно насаджений на голову, з виступаючими крисами. Більшість капелюхів можна носити глибоко на потилиці, щоб вони обрамляли обличчя. Але тут так само, як з довжиною спідниці, треба вибирати, що Вам більше пасує. Якщо Вам личить скісно вдягнений капелюх, розуміється носіть його так.

Цього року капелюшки будуть рясно оздоблені різними прикрасами. На солом'яних капелюхах стрінемо овочі, ярину й навіть оливки між квітами. Багато стрічок вживається для прикраси, а головню оксамитових. Улюблені кольори, як напр. біду й натураль-

ну соломку відтінену оксамитною стяжкою, стрінемо всюди, де сходяться жінки. І Великодню Неділю з'явиться у церкві багато нових барв: різні пастельові відтінки всіх тонів, головню рожевого, з надихом помаранчевим та соняшно-жовтим. Новий колір цієї весни є ніжно-лавандовий. Сірий, темно-сірий та червоний капелюшок є далі модний. Зате чорні стрічаються дуже рідко.

Жінки дуже люблять вуальки, що надають зовнішньому вигляду м'якої жіночости. Новинкою є матеріал з якого зроблено вуальку та спосіб її ношення. Деякі вуальки надягаються під капелюх, інші близько до обличчя, але всі мають бути пристосовані так, щоб личили їх власниці. Вуальки вечірні оздоблюють блискучими окрасами: скельцями й самоцвітами.

Фасони капелюшків — найрізноманітніші, від улюблених казанків до рівних "моряцьких", від "дзвонів" до беретів. Останніми часами помічаємо поворот турбанів.

Ці всі капелюшки в однаковій мірі пасують як практичний, працюючий жінці, так і жінці плеканій, багатій.

Новий капелюх розганяє смуток, кожна неприємність напевне скоро забудеться, коли ви вдягнете свій гарний весняний капелюшок.

лістю рукавів. Величезна кількість кольорів — їх барвистість, заповнює зір глядача у цього-річний, весняний моді. Є дещо нове і в тканинах: ніжні плетива з індуської канви ("сурат" — за місцевістю Сурат - Індія), різноманітні плетені й сітчасті матерії з легкими орнаментами, зефірові тканини, — на зразок кашмірських (турецьких) тканин та вовняні, гладенькі сукна й шляхетні матерії для гаптування й вишивання (Worstead — Англія).

Також є новини й щодо самих барв: гарячо-жовті, як тропічна спека, ясно-червоні, помаранчеві і т. п.

Так вкоротці представляється весняна мода 1950 р. Цікаво одмітити, що на ній помічається вплив моди зперед 20-ти років: складки в сукенках (чи спідничках), підкреслення стану та бедер, деякий нахил до підкреслення деталів в одязі. Однак, остаточний вигляд жіночого одягу завжди буде залежати від самої жінки.

Українська жінка в Канаді, що має ім'я доброї господині, — зокрема в ділянці кухарства і печення, та відданої своїм обов'язкам матері, — є znana також із свого смаку до вбирання, плекання чистоти й створення своєрідного чару.

Весняний плащ, оздоблений гладким, або в пасочки, шовком. Перед плащу та кишені оздоблено костьяними гудзиками.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

ПЕРЕПИСИ ІЗ МЕЛЯСОЮ

Меляса є корисна для нашого відживлення, бо має в собі цінні мінеральні складники й крім того надає тісту кращого смаку.

СВЯТКОВИЙ ТОРТ (САКЕ) З МЕЛЯСОЮ

3 горнятка просіяної
муки (найкращої),	1 1/4 горн. цукру,
3 ложечки порошку
до печення (под-
війної сили),	3 цілі яйця,
1 ложечки соли,	3/4 горн. й 2 ложки
молока,
3/4 горн. товщу
(shortening),	1/2 горн. меляси,
	1 1/2 ложеч. цинамону,
	1/2 ложечки гвоздики
(cloves).

Муку, порошок до печення і сіль просіяти разом. Втерти товщ із цукром, додаючи по одному яйцю. Муку, пересіану разом з іншими складниками замішуємо з молоком. Добре вимісивши, одну третину цієї маси кладемо в вимашену та мукою обсыпану 9-тицалеву бляху для печення. Мелясу, цинамон та гвоздики вмісити в решту тіста, розділити на дві частини та покласти в дві бляхи такого розміру, добре вимастивши товщем та обсыпавши мукою. Легко постукавши в спід бляшок, щоб не було в тісті міхурців повітря. Пекти 20 хвилин при температурі 375°. Коли тісто спекеться, викінчити торт брунатною масляною поливою.

БРУНАТНА МАСЛЯНА ПОЛИВА

1/2 горн. масла,	1 ложка меляси,
5 1/2 горнятка просія-
ного, порошокано-
го цукру,	1/3 горн. січених го-
ріхів,
6—7 ложок молока,	1/3 горн. січених ро-
дзинок.

Розтопити масло, додаючи потрохи цукру, меляси й молока, легко вимішувати. Цю рідину розділити на дві частини, до одної додати горіхи та родзинки і нею перекидати три спечені кружки. Рештою поливи покрити верх та боки торта. Можна удекорувати зверху горіхами.

ПАРЕНИЙ ЯБЛУЧНИЙ ПУДІНГ

1/2 горн. пересіяної
муки,	тертої булки,
1/2 ложечки соди,	1/2 горн. меляси,
1 ложечка порошку
до печення,	2 яйця,
1 ложечка цинамону,	2 ложки топленого
товщу (shorte-
ning),
1/2 ложечки соли,	1 1/2 горн. покрише-
них яблук,
1/2 горн. цукру,	1 1/2 горн. родзинок,
1 1/2 горн. надрібно	

Муку, соду, порошок до печива, цинамон, сіль та цукор разом добре пересіяти й змішати з тертою булкою. Додати мелясу, яйця, товщ та добре вмісити. Долучити яблука та родзинки й викласти масу у вимашений посуд так, щоб 1/3 посуду була незаповнена. Коли посуд не має щільної покритишки, зав'язати її подвійним воскованим бронзовим папером і парити 2 1/2 години. Коли є

дві менші форми, то парити тоді тільки 1 год. Пудінг зняти й без покритишки поставити до не дуже гарячої печі на 5—10 хвилин. Подавати гарячим із мелясовим твердим сосом.

МЕЛЯСОВИЙ ТВЕРДИЙ СОС

1/4 горн. масла,	1 1/2 ложки молока,
1 1/2 горн. пересіяного
цукру,	1/16 ложечки мушкат-
ного горіха (nutmeg),
1 ложка меляси,	1 ложечка ванілі.

Масло втерти на піну. Додавати потрохи цукор, мелясу й молоко. Ванілю й мушкатний горіх втерти перед подаванням, щоб не вивітрив запах.

ПЕЧИВО ІЗ МЕЛЯСИ ТА ДАКТИЛІВ

1 горн. сіяної муки,	1/4 горн. топленого тов-
щу (shortening),
1/2 ложечки соли,	1/2 ложечки ванілі,
1/8 ложечки соди,	3/8 горн. посічених го-
ріхів,
1 яйце вбите,	7 унцій посічених дак-
тилів.
1/2 горн. цукру,	
1/2 горн. меляси,	

Просіяти разом муку, сіль, соду. Окремо пере-мішати яйце, цукор, мелясу, товщ і ванілю. До цього додати муку із содою й сіллю, а накінці горіхи та дактилі, добре вмісити. В 9-тицалеву квадратну бляху покласти воскований папір, помстити товщем й обсыпати мукою. Масу розкла-сти рівномірно й пекти при температурі 350°. Зняти з бляхи, папір негайно відкинути й коли тісто прохолоне, порізати його на 36 квадратиків та обсыпати порошоканим цукром.

ПУДІНГ ГРАГАМА З МЕЛЯСОЮ

1/2 горн. меляси,	1 1/2 горн. муки Гра-
гама.
1/4 горн. масла,	1 горн. родзинків,
1 яйце,	пахучого коріння до
смаку,
1/2 горн. молока,	
1/2 ложечки соди,	

Варити в парі 4 години й подавати з сосом.

СОС

1 горн. жовтого цукру,	та шкірка,
1 горн. меляси (найліп-
шої),	1/2 меленого мушкат-
ного горіха
(nutmeg),
1/2 ложки масла,	1/2 ложечки гвоздиків
та цинамону.
1 ложка муки,	
сік із одної цитрини	

Змішати все разом, додати горнятку кип'ячої води. Безупинно мішати, вилляти в посуд й по-ставити варитися поки не буде густе. Потім пере-цідити й подавати.

Увага до пудінгів: вони можуть бути варені, печені й парені. Печені потребують найкоротшо-го часу, варені вдвічі, парені вдвічі стільки як ва-рені. — Всі складники перемішувати докладно за переписом.

ПИТАЙТЕ НАС!

Пані В. Т—ка, Вінніпег, Ман.

Я хочу помалювати свою кімнату, але хотіла би наперед довідатись, як найуспішніше усунути щілини на стінах?

Відповідь: Щоб усунути щілини на стінах, треба перед малюванням передовсім вигладити якнайкраще їх краї. Потім заповнити всю щілину рідким гіпсом до тинкування (Plaster of Paris). Щоб уникнути знаків, де були щілини, замазуючи щілини, треба домішувати до гіпсу трохи тієї ж фарби, якою помальовано цілу стіну. Ножем від тинкування притисніть цей гіпс і вигладіть його рівно зі стіною. Залишіть хай висохне. Потім замалюйте першою основною фарбою, коли висохне, замалюйте її ще раз, але вже властивою фарбою стіни. Тільки після цього можете перемальовувати кімнату.

Пані М—ка Д—к, Вінніпег, Ман.

Я купила своєму чоловікові сорочку, на якій закріпила карточку з надписом: "Sanforized". Що це означає?

Відповідь: Цей напис інформує Вас, що для виробу сорочки вжито заздалегідь бавовну, яка не збігається. Цим написом Вас забезпечується, що при пранні сорочка не збіжиться.

Пані Т. Р., Гамільтон, Онт.

Наша мешкальна кімната звернена на північ. Тепер вона помальована ясно-зеленою фарбою. Без сонця вона понура й темна. Як найкраще помалювати цю кімнату?

Відповідь: Для кімнат, положених на північ, радимо вживати так звані — гарячі барви, що відзеркалюють світло, — жовту, золоту, жовто-рожеву, рожеву і т. д.

Пані Г. Б—юк, Торонто, Онт.

Чи правда, що деякі вітаміни, мають властивість задержати природню барву волосся?

Відповідь: Так. Досліди доказали, що вітамін В, як і всі вітаміни, що належать до групи В спричинюються до охорони природньої барви волосся. Ці вітаміни знаходяться в зерні пшениці і в дріжджах.

Пані О. Р—ка, Ст. Паул, Мін.

Я хотіла би посадити півонії, але замало знаю про ці квіти. Прошу поінформувати мене, як плекати півонії.

Відповідь: Плекаючи квіти, треба брати на увагу місце, землю й спосіб садження.

Півонії ростуть добре на соняшних місцях. Не садіть півонії близько біля дерев чи кущів. Земля не має бути угносна, бо можуть відгнити корінці. Кожна добра земля надається до плекання півоній. Коли Ви садите корчі півоній, уважайте, щоб вершок пуп'янка був на 2 цілі під поверхнею землі. Садіть на віддалі 3—4 стопи корч від корча. Пора садження півоній: місяці квітень або травень. Не очікуйте квітів півонії у першому сезоні.

Е. Тацюківна

ДОГЛЯД ЗА ФУТРАМИ

Тепер, коли кінчається зимовий сезон, треба подбати про переховання футер на літній час: чи зложивши їх старанно вдома, чи давши до відповідного складу (coldstorage).

Належне піклування футрами, або шубами, — дуже важливе, коли хочемо мати їх довгий час гарними й теплими. Найбільші вороги наших футер: літня спека та молі. Якщо в домі розплодяться молі, мусимо негайно розпочати з ними боротьбу, вживаючи різних середників, інакше молі за короткий час цілковито знищать наші футра. Хоча в продажі є багато різних середників проти молі, але вони ще не цілком забезпечують знищення, бо здебільшого в нижчих шарах міху залишаються її яєчка. Тому, як тільки помітите яєчка молі, не вивішуйте футра на сонці. Сонце сприяє швидкому розвитку яєчок молі, що моментально почнуть їсти футро. Добре провітрювати футро на свіжому повітрі, але не можна це робити в гарячий, сонячний день, бо міх може втратити свій природній товщ, який надає йому полиск. Перегляньте докладно, чи не розпоролася або не роздерлося ваше футро. Краще зробити завчасно дрібні поправки, ніж пізніше видавати кошти на основну напругу.

Футра треба чистити й чесати щороку, хоча би здавалося на перший погляд, що це є зайве. Це продовжує їх тривалість і красу.

Безпечніше віддати ваші футра на літо до відповідного складу, ніж тримати їх вдома, де їм можуть загрожувати як гаряч, так і молі.

Літній час є доброю нагодою для направи й модернізування футер, бо тоді ціни на ці роботи є нижчі, а кушнірі не так переобтяжені працею, як в осінньому та зимовому сезонах.

Дбайте за ваші футра, а вони віддячать вам. Будуть довгий час гарними, тривалими й теплими.

"АВТО - ПРИГОДИ"

Містом їде авто з швидкістю понад 50 миль на годину. За ним полісмен на мотоциклі. Наблизившись до нього обурено кричить:

— Пане, чому ви їдете так бистро? Хіба ви не знаєте, яка швидкість є дозволена?

— Знаю, — відповідає чоловік, — але я купив жінці новий капелюх і поспішаю додому, щоб він не вийшов із моди!

* * *

Авто зупинилося на перехресті вулиць й не рушає далі. Світло сигналів міняється: червоне, жовте, зелене, але авто все стоїть і затримує інші. Нарешті полісмен підходить до авта і питає жінку, що керує ним:

— Пробачте, пані, чи у нас нема кольору, який був вам до вподоби?

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЯК...

1. Найлегше вимити посуд після оселедців, щоб цілком позбутися запаху оселедців?
2. Зм'якшити затверділу шкіру на підошвах ніг?
3. Вичистити клавіші (піано кейс)?
4. Зняти з убрання плями від шмінки до уст (липтик)?
5. В який спосіб дати стомленим ногам відпочинок?

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ ПОДАНІ У З. Ч.

1. ЯК ВИЧИСТИТИ ГРЕБІНЬ.

Покладіть гребінь на півгодини в теплу воду, що до неї додано дві ложки амоніаку. Опісля витираємо гребінь насухо.

2. ЯК ЗНЯТИ ЧОРНИЛЬНУ ПЛЯМУ З КИЛИМА.

Негайно присипати мокру пляму достатньою кількістю соли. Коли сіль втягне в себе чорнило, замінити її свіжою. Продовжувати це, поки не зникне чорнильна пляма.

3. ЯК СПИНІТИ КРОВОТЕЧУ З НОСА.

Покласти або посадити хворого з легко похиленою назад головою, пильнувати, щоб він дихав устами. Прикласти до носа лід, або змочену в холодній воді хусточку.

4. ЯК ЗНИЩИТИ ПОЛИСК ІЗ ВИТЕРТОЇ СПІДНИЦІ.

Намочити в переваренім гарячим оцеті губку, та добре витерти нею блискучі місця спідниці, після вивернути спідницю і випрасувати гарячим залізком.

5. ЯК ЧИСТИТИ СРІБЛО.

Можна вичистити скоро й велику кількість срібних речей, — поклавши їх у посуд з розчином: 1 гальон гарячої води, в якому розчинено 1 ложку соли й 1 ложечку соди до печива. Миємо, добре сполукуємо й витираємо м'яким сукном.

6. ЯК З БРУДНОЇ КРАВАТКИ ЗРОБИТИ ЧИСТУ.

Покласти краватку в скляний слоїк з розчином до чищення (solvent), закрутити покрішку щільно, перше закривши гумовий кружок. Сильно трясати слоїком, поки з краватки не зійде бруд.

3 ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Пані К. Мисик, Кіндерслей, Саск.

...Оце на днях я отримала "Жіночий Світ". Я дуже радію, що наша організація поступила так далеко вперед і почала видавати свій власний журнал. Цього нам вже давно було потрібно на американському континенті.

Я прочитала цей журнал і стверджую, що він єповні заслуговує на підтримку під кожним оглядом із сторони наших членок і прихильниць, бо коли ми маємо в Централі таких щирих працівниць, які не жаліють ані часу, ані труду, щоб піднести якнайвище нашу організацію, то з нашої сторони ми не повинні жаліти цих пару центів на передплату нашого журналу. І я твердо вірю, що в рядах нашої організації не знайдеться ані одної членки, яка би не мала в себе дома "Жіночого Світу".

Щиро вітаю появу "Жіночого Світу".

Пані Н. Касіухнич, Монтреал, Кве.

Чи не можна було б подавати більше матеріалів в англійській мові?

Ви запитуєте, чи цікавив би нас курс шиття, поданий в журналі. На мою думку дуже добре містити про шиття, вишивання, куховарство й печення, також писання писанок і т. д.

Бажаю Вам якнайкращих успіхів у видаванню журналу.

Пані Анна Потоппик, Норт Батлефорд, Саск.

Прошу ласкаво переслати мені від першого числа журнал "Жіночий Світ". Передплату на цілий рік вишлю.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Редакція й адміністрація журналу "Жіночий Світ" складають свою щирі подяку за зложені пожертви на пресовий фонд журналу:

Пані О. Заяць, голова Відділу ОУК, Торонто (місто), Онт., сума \$5.00.

Пані М. Холодило, Порт Артур, Онт., сума \$00.50.

Пані І. Ковальська, Монтреал, Кве., сума \$2.50.

Відділові ОУК в Лімінгтоні, Онт. за переведення збірки на святі Анни, дня 22 грудня 1949, із якої виділена на пресовий фонд сума \$5.00.

Відділові ОУК в Содбурі, Онт. за переведення збірки на святючних сходинах в честь Лесі Українки дня 22. лютого ц. р. та слідуічим жертовдаіцям: А. Бідоіка — \$1.0; М. Майіас, А. Стопак, А. Федунь, С. Паріевська, А. Курілів, М. Юзик, Т. Підзамецька, А. Галюк, А. Степаніук, П. Іваніицька, Т. Форманець, С. Матейко, О. Рогожинська, О. Веселовська, О. Залізняк — по \$00.50; Т. Маруніак — \$00.40; А. Гриіценко — \$00.35; М. Яніківська, О. Феіак, О. Юськів — по \$00.25. Збірка бінесла суму \$10.00.

Відділові ОУК в Реджайні, Саск. за переведення збірки підіас академії Лесі Українки дня 5. березня, яка вінесла суму \$13.00.

Відділові ОУК в Едмонтоні, Алта., за переведення збірки підіас академії в ііість Лесі Українки дня 3. лютого, яка вінесла суму \$13.34.

Відділові ОУК у Вал д'Ор, Кве., за переведення збірки на святі Лесі Українки дня 25 лютого, яка вінесла суму \$25.00.

Відділові ОУК в Моніреалі, Кве., за переведення збірки на святюічних сходинах, присвяічених пам'яті Л. Українки дня 15. березня, яка вінесла суму \$6.70.

Відділові ОУК в Західньому Тороні, Онт., за переведення збірки на академії в ііість Лесі Українки ня 19 лютого, яка вінесла суму \$23.89.

Compliments
OF

ZAPP FUR SHOP

592 SELKIRK AVE., — WINNIPEG, MAN.

COMPLIMENTS
OF

Nu-way Upholstering Co.,

— MANUFACTURERS —

OF

DISTINCTIVE
LIVING-ROOM FURNITURE

Address:

Fred JAMES, Manager.

32 ARTHUR ST., — WINNIPEG, MAN.

Phone 934 294

The Empire Hotel

коло С. N. R. станції
у ВІННІПЕГУ

Має великі й вигідні кімнати та
є один із найбільш гостинних го-
телів у Вінніпегу.

Управитель, ГЕО. МАРІАН

Телефон готелю 926 928.

Простора та вигідна ресторація.

А. МОСАКОВСЬКИЙ, управитель

.....Телефон ресторації 922 895.....

ЧИТАЙТЕ!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

сьогодні єдиний в світі
УКРАЇНСЬКИЙ
ЖІНОЧИЙ ЖУРНАЛ

“Жіночий Світ”

ВІДЗНАЧНІ МИСТЕЦЬКІ ПОРТРЕТИ

CHARLES STUDIO

К. КРАСНОПЕРА

ФОТОГРАФ

614 SELKIRK AVE.,

Phone 53909

WINNIPEG, MAN.

STYLE FUR SHOP

284 SELKIRK AVE.,

Phone 56916

Winnipeg, Man.

Спеціальна випродаж жіночих футер (Fur Coats) по знижених цінах. Робимо всякого роду жіночі футра до міри.

Також перероблюємо на нові моди й направляємо та беремо до переховування на літній сезон.

C. J. LULCHAK, власитель.

Compliments

O F

WALTER SENICKI

Contractor & Builder

261 SCOTIA ST., — WINNIPEG, MAN.

Easter Greetings

FROM

S. R. FABRO

— MERCHANDISING MANAGER —

OF

W. G. McMahon & Co.

GOMEZ at HIGGINS — WINNIPEG, MAN.

Mark Mills Ltd.

MEN'S WEAR

A COMPLETE LINE FOR YOUR WARDROBE

Visit Our Store And See The

"CLOTHES OF CHARACTER"

235 PORTAGE AVE.,

— Phone 927 642

— WINNIPEG, MAN.

Winnipeg House Builders Association

EXHIBITION

CIVIC AUDITORIUM

APRIL 17th. to 22nd, 1950, Inclusive

ADMISSION --- FIFTY CENTS (50c)

Doors Open From: - Noon until 11:00 p. m. Daily

SHOWING House Plans,
Building Materials and Home Furnishings.

NUMEROUS PRIZES

ЩАДІТЬ!

РЕГУЛЯРНО СВІЙ ТЯЖКО ЗАПРАЦЬОВАНИЙ ЦЕНТ!

ПОТРІБНО

ВАМ ГРОШЕЙ НА ЗАКУПНО ХАТНІХ РІЧЕЙ, АВТА, і т. д.?

ЗВЕРНІТЬСЯ ДО НАС!

ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ 8 РАНО — 6 ВЕЧ.

CARPATHTIA

CREDIT UNION SOCIETY Limited

Phone 57 643

862 MAIN STREET

WINNIPEG, MAN.

D. DENNIS — MANAGER

BRING THIS CLIPPING & WE WILL GIVE YOU A 5% ON ALL FURNITURE THAT YOU BUY FROM OUR STORE.

Only **\$5.00** Down

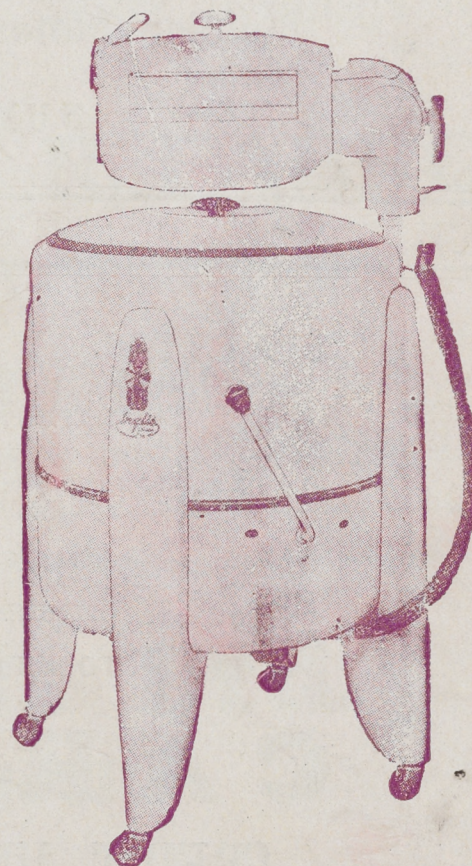
DELIVERS THIS INGLIS WASHER.
BALANCE IN 12 EASY MONTHLY PAYMENTS.

Ahead in features and value... that's the wonderful new "Leader electric INGLIS washer"... ahead in design with beautiful sparkling white finish... appropriately trimmed with contrasting blacks and greys... the dream of any house-wife who desires not just a good washer... but the best. Electric faucet model with target-release wringer — manually operated flipper tray — aluminum tub with centre drain — black bakelite and white baked enamel controls... fully guaranteed ..

\$139.95

- REFRIGERATORS
- RADIOS
- ELECTRIC STOVES
- BEDROOM SUITES
- CHESTERFIELDS
- DINING ROOM SUITES
- CHROME SUITS

and
● FULL LINE OF CHILDREN'S FURNITURE

Direct **Furniture | Store**

510-514 SELKIRK AVENUE

ESTABLISHED 1934

PHONE 53 321